

**Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана**

ДОВІДНИК

**ВІТЧИЗНЯНІ ТА ІНОЗЕМНІ ГРАНТИ, СТИПЕНДІЇ, ПРЕМІЇ,
КОНКУРСИ ДЛЯ ДОКТОРІВ НАУК, МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ І
СТУДЕНТІВ УКРАЇНИ**

Київ – 2010

Зміст

1	Гранти Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених	2
2.	Щорічні гранти Президента України для обдарованої молоді	4
3.	Щорічні гранти Президента України для докторів наук	6
4.	Щорічна премія Президента України для молодих учених	9
5.	Премія Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України	14
6.	Премія Верховної Ради України найталановитішим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок	15
8	Премія НАН України для молодих учених і студентів вищих навчальних закладів за кращі наукові роботи	22
9.	Стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених	23
10	Іменні стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених	25
11	Стипендії Київського міського голови для талановитої молоді	26
12.	ДФФД – Конкурс проектів фундаментальних досліджень вищих навчальних закладів	27
13	Сорівська програма додаткових грантів на навчання	31
14	Програми академічних обмінів імені Фулбрайта, США	33
15	Німецька служба академічних обмінів DAAD	39
16	Вишеградська стипендіальна програма	44
17	IREX	46
18	Фонд Александра фон Гумбольдта	51
19	Рекомендовані сторінки Інтернет, групи розсилки новин	55

1. ГРАНТИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Конкурс на здобуття грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених проводиться щорічно з 1 січня, термін подання робіт до 1 березня.

Умови конкурсу наукових проектів для отримання грантів

1. Загальні положення

1.1. До участі в конкурсі допускаються молоді вчені віком (на момент подання запиту): доктори наук – до 35 років, докторанти – до 33 років, кандидати наук – до 30 років.

Грошовий розмір гранту складає: для докторів наук – 30 тис. грн.; для докторантів – 25 тис. грн.; для кандидатів наук – 20 тис. грн.

1.2. Гранти можуть бути надані на проведення як нових наукових досліджень, так і тих, що є продовженням попередніх досліджень (в тому числі тих, на проведення яких гранти вже надавались).

1.3. Розгляд запитів молодих учених на участь у конкурсі здійснюється Фондом у встановленому порядку. За поданням Фонду МОН України надсилає пропозиції щодо надання грантів на розгляд до Кабінету Міністрів України.

1.5. Призначення грантів молодим ученим здійснює Президент України за поданням Кабінету Міністрів України відповідним розпорядженням.

1.6. Після призначення гранту здійснюється його цільове фінансування коштами Фонду на основі договору між МОН України та одержувачем гранту і підприємством (установою, організацією), яке зобов'язується забезпечити проведення наукових досліджень.

2. Вимоги до проектів, що подаються на конкурс

2.1. На конкурс подаються наукові проекти, здатні внести істотний вклад у розширення й поглиблення наукових знань, відрізняються новизною в постановці й методах проведення досліджень і мають значну наукову й практичну значимість.

2.2. При розгляді проектів оцінюються:

- актуальність тематики;
- оригінальність наукової ідеї;
- наукова й практична значимість очікуваних результатів;
- наукова кваліфікація молодого вченого; забезпеченість необхідною матеріально-технічною базою.

2.3. Термін виконання проекту не повинен перевищувати одного року.

3. Порядок та строки подання матеріалів

3.1. Для участі в конкурсі приймаються запити молодих учених України, які постійно проживають і працюють в Україні. Молодий учений може бути керівником лише одного наукового проекту. Він повинен мати не менш 3 статей в авторитетних наукових журналах або монографію за тематикою проекту, що опубліковані за останні три роки.

3.2. Запит, роздрукований з файлу, сформованого програмою його підготовки (пункт меню "Операції – Передати у Word для друку"), подається в паперовому вигляді в трьох окремо скріплених примірниках. Одночасно подається дискета (3,5 дюйми), що містить електронний варіант запиту з розширенням .z11 (файл знаходиться на сайті ДФФД), відповідність якого паперовому варіанту є обов'язковою.

До матеріалів запиту додаються також гарантійний лист підприємства (установи, організації), яке зобов'язується забезпечити проведення наукових досліджень, два примірники копій опублікованих молодим ученим наукових праць (крім монографій, які подаються особисто) за тематикою проекту (до п'яти найменувань) та завірнені копії першої сторінки паспорта молодого ученого і сторінки, де позначена його прописка (реєстрація).

Фонд утримується від рекомендацій щодо зміни змісту матеріалів, поданих на конкурс.

3.3. Всі зазначені матеріали (в окремій папці з позначкою "Гранти Президента України молодим ученим") направляються до Фонду за адресою: 01601, МСП, м. Київ, бульв. Т. Шевченка, 16, к. 403, телефони для довідок: (044) 246-39-27, (044) 246-39-29.

3.4. Запити подаються щороку до 30 березня включно. При поштовому відправленні дата визначається за штемпелем. Реєстрація запитів здійснюватиметься з 10-00 до 17-00 за вказаною адресою Фонду.

3.5. Запити, оформлення яких не відповідає визначеним вимогам, до розгляду не приймаються.

Інформація про надходження запитів до Фонду та щодо їх реєстрації надається авторам.

Подані на конкурс матеріали не повертаються.

3.6. Апеляції на рішення експертів і робочих органів Фонду не приймаються і не розглядаються. Інформація про хід розгляду заявок, включаючи їх експертизу, є конфіденційною.

2. ЩОРІЧНІ ГРАНТИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДЛЯ ОБДАРОВАНОЇ МОЛОДІ

Гранти Президента України для обдарованої молоді (далі - гранти) - це фінансова підтримка державою обдарованої молоді, що надається з метою реалізації соціально значущих творчих проектів у соціальній та гуманітарній сфері. Щорічно присуджується 60 грантів. Максимальний розмір кожного гранту не може перевищувати 75 тисяч гривень. Грант може одержати громадянин України віком до 35 років. Конкурс розпочинається 1 січня кожного року. Термін подання робіт до 1 березня 2010 р.

Для одержання гранту претендент не пізніше 15 травня року, що передусе року виплати гранта, подає до Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту (далі - Міністерство) заявку, до якої додаються такі документи:

- реєстраційна картка проекту;
- опис проекту;
- кошторис витрат;
- довідка-об'єктивка;
- два рекомендаційних листи.

Форма зазначених документів затверджується Міністерством.

До реєстраційної картки проекту, яка заповнюється безпосередньо під час подання заявки до Міністерства, вносяться основні відомості про проект.

Опис проекту містить інформацію про його актуальність, мету, етапи реалізації, необхідні ресурси, виконавців і партнерів, очікувані результати, прогноз щодо подальшої реалізації проекту.

У кошторисі витрат зазначаються загальна сума та перелік видатків, пов'язаних із реалізацією проекту.

Довідка-об'єктивка містить біографічні відомості про автора проекту, інформацію про його освіту, трудовий стаж тощо.

Рекомендаційні листи містять обґрунтування необхідності реалізації проекту, а також визначення професійного потенціалу його автора тощо. Рекомендаційні листи надаються загальноновизнаними фахівцями у відповідній галузі і оформляються в установленому порядку.

Міністерство щороку до 1 жовтня подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо претендентів на одержання гранту разом з висновками Експертної ради. Призначення грантів і встановлення їх розмірів здійснює Президент України за поданням Кабінету Міністрів України, яке вноситься щороку до 1 листопада. Інформація про призначення грантів обдарованій молоді оприлюднюється через засоби масової інформації.

Проекти, автори яких не одержали гранту, не повертаються їм і повторно не розглядаються. Одна і та ж особа не може одержувати грант двічі.

Особа, якій призначено грант, укладає договір з Міністерством та структурним підрозділом у справах сім'ї, молоді та спорту обласних державних

адміністрації за місцем реєстрації цієї особи. Форма договору розробляється та встановлюється Міністерством.

Надані у вигляді гранту кошти перераховуються в установленому Міністерством порядку через структурні підрозділи на спеціально відкриті одержувачами грантів рахунки у відділеннях відкритого акціонерного товариства "Державний ощадний банк України".

Одержувач гранту подає до відповідного структурного підрозділу звіт про використання виділених коштів у порядку, встановленому Міністерством та зазначеному в договорі. У разі використання коштів не за призначенням одержувач гранту несе відповідальність, передбачену договором.

3. ЩОРІЧНІ ГРАНТИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДЛЯ ДОКТОРІВ НАУК

Державним фондом фундаментальних досліджень (ДФФД) відповідно до Указу Президента України «Про Положення про щорічні гранти Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень» від 17 червня 2009 р., № 446/2009 оголошено проведення у 2010 році конкурсу наукових проектів на здобуття грантів Президента України для підтримки наукових проектів докторів наук.

До участі в конкурсі допускаються доктори наук віком (на час подання) до 45 років. Грошовий розмір гранту складає – 150 тис.грн. Гранти можуть бути надані на проведення як нових наукових досліджень, так і тих, що є продовженням попередніх досліджень (у тому числі тих, на проведення яких гранти вже надавались).

I. Конкурс наукових проектів на призначення щорічних грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень

Умови конкурсу

1. Загальні положення

1.1. До участі в конкурсі допускаються доктори наук віком (на час подання запиту) до 45 років.

Розмір гранту - 150 тис. грн.

1.2. Гранти можуть бути надані на проведення як нових наукових досліджень, так і тих, що є продовженням попередніх досліджень (у тому числі тих, на проведення яких гранти вже надавались).

1.3. Подані на конкурс роботи розглядаються ДФФД у встановленому порядку.

1.4. Гранти докторам наук призначаються Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України. Інформація про призначення гранту оприлюднюється через засоби масової інформації: публікується в газетах «Світ», «Освіта України», а також розміщується на сайтах ДФФД і МОН України.

1.5. Фінансування проектів здійснюється ДФФД за рахунок цільових коштів, передбачених у Державному бюджеті України, через наукове підприємство (установу, організацію), вказане керівником проекту, на підставі вищезгаданого договору. Надані одержувачу гранту кошти перераховуються поетапно частинами, визначеними в договорі, на рахунок підприємства (установи, організації), яке забезпечує виконання наукового дослідження.

2. Вимоги та критерії оцінювання наукових проектів, що подаються на конкурс

- 2.1. На момент подання запиту (до 20 вересня) керівник наукового проекту повинен мати ступінь доктора наук;
- вік керівника наукового проекту (на 20 вересня) має бути менше ніж 45 років;
  - доктори наук віком до 35 років не можуть бути учасниками конкурсу, якщо вони одночасно є учасниками конкурсу на здобуття грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих вчених, які передбачені Указом Президента України від 9 квітня 2002 року № 315 «Про додаткові заходи щодо підтримки молодих вчених»;
  - претендент на грант повинен бути лідером наукового напрямку, очолювати дослідницьку групу;
  - обов'язкова участь у колективі виконавців проекту наукового дослідження молодих учених, аспірантів та/або студентів.
- 2.2. Щорічний конкурс наукових проектів проводиться на підставі наступних критеріїв:
- науковий (науково-технічний) рівень очікуваних результатів;
  - обґрунтованість досягнення очікуваних результатів дослідження;
  - кваліфікаційний рівень керівника наукового проекту (рівень наукових публікацій, дипломи державних та міжнародних конкурсів, премії, патенти тощо);
  - участь керівника та виконавців наукового проекту в інших конкурсах на здійснення фінансової підтримки наукових досліджень міжнародними або вітчизняними фондами чи організаціями;
  - новизна підходу до вирішення завдання;
  - відповідність теми наукового дослідження пріоритетним напрямкам наукових досліджень в Україні, світовим науковим тенденціям, потребам вітчизняної економіки на загальнодержавному і регіональному рівнях;
  - обґрунтованість кошторису витрат на реалізацію наукового проекту.

3. Порядок та строки подання матеріалів

Для участі у конкурсі наукових проектів на призначення щорічних грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень (далі – конкурс) претенденти (керівники проектів) до 20 вересня подають до МОН України запит за встановленою формою, а також витяг з протоколу засідання вченої ради підприємства (установи, організації) та гарантійний лист підприємства (установи, організації), що зобов'язується забезпечити виконання наукового дослідження, передбачуваного конкурсним проектом.

3.2. Запит, роздрукований з файлу, сформованого програмою його підготовки (пункт меню "Операції – Передати у Word для друку"), подається в паперовому вигляді в трьох окремо скріплених примірниках. Одночасно подається дискета (3,5 дюйми) або CD - диск, що містить електронний варіант

запиту з розширенням .z35 (файл), відповідність якого паперовому варіанту є обов'язковою.

3.3. Всі зазначені матеріали (в окремій папці з позначкою “Гранти Президента України молодим ученим”) направляються до ДФФД за адресою: 01601, МСП, м. Київ, бульв. Т. Шевченка, 16, к. 403, телефон для довідок: (044) 246-39-27.

3.4. **Запити подаються до 20 вересня 2010 року включно.** При поштовому відправленні дата визначається за штемпелем. Реєстрація запитів здійснюватиметься з 10-00 до 17-00 за вказаною адресою ДФФД.

3.5. Запити, оформлення яких не відповідає визначеним вимогам, не реєструються і до розгляду не приймаються.

Подані на конкурс матеріали не повертаються.

4. ЩОРІЧНА ПРЕМІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДЛЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Інструкція

про порядок висунення, оформлення та представлення праць на здобуття щорічних премій Президента України для молодих вчених Комітет з Державних премій України в галузі науки і техніки приймає наукові праці, висунуті на здобуття щорічної премії Президента України для молодих вчених (далі - премія), щороку до 1 березня.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Премія присуджується за видатні досягнення в галузі природничих, технічних та гуманітарних наук, які сприяють дальшому розвитку науки, суспільному прогресу і утверджують високий авторитет вітчизняної науки у світі (у тому числі дослідження теми Голодомору 1932-1933 років в Україні).

1.2. Присуджується щороку до сорока премій (з них – п'ятнадцять премій для молодих вчених Національної академії наук України) у розмірі 20 тисяч гривень кожна.

1.3. На здобуття премії можуть висуватись наукові праці, опубліковані у закінченій формі не менше ніж за рік до їх висунення.

1.4. У конкурсі на здобуття премії можуть брати участь наукові працівники, докторанти, аспіранти та інженерно-технічні працівники установ, організацій, підприємств України, Національної академії наук

України, галузевих академій наук України та вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації як індивідуально, так і у складі колективу претендентів.

1.5. Колектив претендентів, робота якого висувається на здобуття премії, не може перевищувати чотирьох осіб. При цьому кожен із претендентів повинен бути безпосереднім учасником виконання наукової роботи і йому повинен належати значний творчий внесок.

1.6. До розгляду не приймаються роботи, за які їх виконавців вже було удостоєно державних нагород.

До складу колективу претендентів не включаються особи, удостоєні за цю працю державної нагороди, або включені у поточному році до іншого колективу претендентів, праця якого висувається на здобуття державної нагороди.

1.7. Вік осіб, які претендують на здобуття премії, не може перевищувати 35 років станом на 1 березня поточного року.

1.8. Премії повторно не присуджуються.

2. ПОРЯДОК ВИСУНЕННЯ ТА ПРЕДСТАВЛЕННЯ РОБІТ

2.1. Висунення праць на здобуття премій здійснюється науковими установами, організаціями, підприємствами Національної академії наук

України, галузевих академій наук, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. Рішення про висунення праці та колективу претендентів на премію приймається на засіданні вченої чи науково-технічної ради.

Громадян України, які не працюють у системі Національної академії наук України, галузевих академій наук, наукових установах та вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, іноземців та осіб без громадянства, може бути включено до колективу претендентів, праця якого висувається на здобуття премії. Рішення про це приймає організація (установа), яка висуває роботу. Керівники установ та організацій зобов'язані провести попереднє обговорення праці і творчого внеску кожного претендента, що висувається у трудових колективах за місцем його основної роботи.

Документи оформленої роботи подаються за підпорядкованістю до президії Національної академії наук України, президій галузевих академій наук, колегій міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

2.2. Представлення праць до Комітету провадиться президією Національної академії наук України, президіями галузевих академій наук України, колегіями міністерств та інших центральних органів виконавчої влади за поданням наукових установ, організацій, підприємств та вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

3. ПЕРЕЛІК ТА ЗМІСТ ДОКУМЕНТІВ І МАТЕРІАЛІВ

До Комітету подаються:

- витяг з протоколу засідання президії чи колегії про представлення праці;
- документи – том 1;
- опис роботи – том 2;
- анотація роботи;
- додаткові 2 примірники реферату роботи.

3.1 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ТА МАТЕРІАЛІВ РОБІТ.

3.1.1. Документи - том 1 і опис роботи - том 2 подаються у 2-х примірниках. Крім того, один примірник 1-го та 2-го томів, зберігається в організації (установі), яка представила працю на премію.

3.1.2 Обсяг кожного тому не повинен перевищувати 250 сторінок друкованого тексту. Формат сторінки - 297 x 210 мм.

3.1.3. На обкладинці кожного тому та додаткових примірників реферату обов'язково вказуються:

- повна назва організації (установи), яка висуває працю на премію;
- назва роботи;
- прізвища, імена та по-батькові претендентів, їх наукові ступені, вчені звання, місце роботи та займані посади.

3.1.4. На початку кожного тому повинен бути опис документів із зазначенням сторінок у зростаючій послідовності.

3.1.5. У представлених документах допускається скорочення лише при повторенні раніше розшифрованих назв.

3.1.6. Роботи, оформлені з порушенням вимог даної інструкції, до розгляду не приймаються.

3.2. ДОКУМЕНТИ – ТОМ 1

3.2.1. Лист–подання, у якому вказується точна назва організації (установи), яка представляє роботу, назва роботи, час її початку та закінчення, наукова значимість, масштаби реалізації, техніко-економічні показники та їх порівняння з кращими вітчизняними і зарубіжними аналогами, досягнутий економічний ефект, прізвище, ім'я, по-батькові, посада та місце роботи кожного претендента.

Лист-подання друкується на бланку організації (установи), яка представляє роботу, і підписується її керівником та скріплюється печаткою.

3.2.2. Додаток до листа–подання, в якому вказуються:

- повна назва організації (установи), поштовий індекс, адреса, куди повинна повертатись робота після її розгляду в Комітеті;
- прізвище, ім'я, по-батькові, посада, адреса та службовий телефон особи, призначеної відповідальною за ознайомлення з матеріалами роботи за вимогою представників зацікавлених установ і підприємств, окремих громадян.

3.2.3. Дозвіл на опублікування у відкритій пресі назви і змісту роботи, прізвищ претендентів. Дозвіл підписується керівником організації (установи), яка висунула роботу на премію. Дозвіл подається в одному примірнику і вкладається до першого примірнику документів.

3.2.4. Реферат роботи (обсягом до 10 сторінок), підписаний всіма претендентами на здобуття премії.

В рефераті вказується:

– мета роботи;

– наукова новизна;

– практична значимість;

– загальна кількість публікацій, зокрема у міжнародних журналах з ненульовим імпаکت-фактором, в т.ч. вказати окремо за темою роботи, та інша інформація, яка характеризує роботу.

Для роботи в галузі науки і техніки, зокрема, вказується основні її науково–технічні результати (обов'язково у порівнянні з кращими вітчизняними та зарубіжними аналогами), де, коли і в якому обсязі впроваджена робота, досягнута економічна ефективність, з відповідним обґрунтуванням (розрахунками).

Реферат циклу наукових праць повинен обґрунтовувати об'єднання їх в єдиний цикл, обов'язково вказується загальна кількість реферованих публікацій, зокрема у міжнародних журналах, що містяться в базі даних SCOPUS, загальний ідентифікатор SJR (SCImago Journal Rank).

Якщо робота подається повторно, в рефераті необхідно відобразити розвиток, який вона одержала з часу попереднього представлення.

3.2.5. Протокол (протоколи) засідання науково–технічної або вченої ради про відбір кандидатів до складу колективу претендентів, праці якого висуваються на здобуття премії, де вказується назва роботи, хід обговорення та результати таємного голосування претендентів за кожного кандидата окремо. Протокол з відповідними підписами завіряється печаткою.

3.2.6. Матеріали попереднього обговорення (копії протоколів, рішень рекомендацій на підтримку роботи про висунення).

3.2.7. Довідка про творчий внесок у роботу на кожного претендента окремо (на 1–2 сторінках), де вказується його посада під час виконання роботи та конкретний творчий внесок, загальна кількість реферованих публікацій та індекс їх цитування.

Довідка підписується керівником установи (організації), де працює претендент. Підпис завіряється печаткою.

3.2.8. Відомості на претендента:

– прізвище, ім'я та по батькові (українською і російською мовами у відповідності із записом у паспорті у називному та давальному відмінках);

– дата народження;

– освіта;

– спеціальність;

– науковий ступінь;

– вчене звання;

– почесні звання;

– місце основної роботи;

– посада;

– службова адреса та телефони (службовий і мобільний);

(вказати п'ятизначний поштовий індекс)

– домашня адреса та телефон.

Відомості заповнюються на бланку тієї організації (установи), де працює претендент, підписуються ним, завіряються керівником організації (установи), скріплюються печаткою. Вказується дата заповнення.

Примітки:

а) якщо після представлення роботи змінились відомості на претендента, про це необхідно протягом двох тижнів повідомити Комітет;

б) якщо претендент представляється посмертно, то у відомостях необхідно вказати адресу та телефон спадкоємця (спадкоємців).

3.2.9. Документи 1–го тому повинні бути підшиті у швидкозшивачі у описаній вище послідовності.

При повторному представленні роботи її висунення та оформлення документів провадиться заново.

3.3. ОПИС РОБОТИ – ТОМ 2

3.3.1 Опис роботи – викладається її зміст, результати та висновки, відзначається значимість одержаних результатів у порівнянні з кращими вітчизняними й світовими аналогами, стан впровадження у виробництво, досягнута економічна ефективність та інші техніко-економічні показники.

Приводиться список публікацій і патентів даної роботи.

3.3.2. До складу 2 тому також включаються:

– довідка про економічну ефективність, одержану від впровадження роботи у виробництво. Довідка підписується керівником підприємства, організації (установи), де здійснено це впровадження;

– копії патентів, авторських свідоцтв, які відносяться до роботи; – копії документів про випробування і впровадження роботи у виробництво;

– перелік всіх інших наукових праць авторів.

Матеріали та документи другого тому повинні бути переплетені.

3.4. АНОТАЦІЯ РОБОТИ

3.4.1. В анотації роботи вказується назва роботи, прізвища та ініціали претендентів (українською, російською і англійською мовами), точна назва організації (установи), яка представляє роботу, та коротка характеристика роботи, в якій вказується мета роботи, наукова новизна, обґрунтовується її науково практична значимість. Вказується кількість опублікованих монографічних видань, загальна кількість наукових статей, зокрема у міжнародних журналах, що містяться в базі даних SCOPUS, загальний ідентифікатор SJR (SCImago Journal Rank) та загальний індекс цитування робіт претендентів.

Анотація подається в електронному вигляді обсягом до 1–ї сторінки (текстовий редактор Microsoft Word, розмір шрифту 14).

3.5. ДОДАТКОВІ ПРИМІРНИКИ РЕФЕРАТУ

3.5.1. Додаткові 2 примірники реферату роботи із підписами авторів подаються у вигляді окремих брошур.

Реферат роботи подається в електронному вигляді обсягом до 10–ти сторінок (текстовий редактор Microsoft Word, розмір шрифту 14).

Матеріали оформленої роботи з супроводжуючими документами приймаються від Національної академії наук України, президій галузевих академій наук, колегій міністерств та інших центральних органів виконавчої влади Секретаріатом Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки за адресою:

03680, м. Київ-5, вул. Горького, 51, кімната 1212.

телефони для довідок та консультацій:(044) 246-78-19, 246-63-00.

Інструкцію про порядок висунення, оформлення та представлення праць на здобуття щорічної премії Президента України для молодих учених розроблено згідно з Положенням про щорічну премію Президента України для молодих вчених, затвердженим Указом Президента України від 12 червня 2000 року №779/2000 (зі змінами, внесеними згідно з Указами Президента України №104/2001 від 21.02.2001, №253/2003 від 24.03.2003).

Інструкцію затверджено Президією Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки 26 жовтня 2009 року.

5. ПРЕМІЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ЗА ОСОБЛИВІ ДОСЯГНЕННЯ МОЛОДІ У РОЗБУДОВІ УКРАЇНИ

Присуджується молоді, особливі досягнення якої сприяють розвитку суспільно-економічного життя України, її розбудові та утвердженню міжнародного авторитету держави. Кількість – 60 щорічних премій у 6 номінаціях: за виробничі досягнення; за наукові досягнення; за творчі досягнення; за спортивні досягнення; за особисту мужність; за внесок у розвиток молодіжного руху. Розмір премії – 120 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Граничний вік (на момент подання запиту) – 35 років. Термін подання – до 1 березня.

Для конкурсного відбору готують наступні документи:

- клопотання про присудження Премії;
- характеристику кандидата на здобуття Премії, в якій висвітлюються його досягнення відповідно до номінації, за якою висувається кандидат, за підписом керівника, скріпленим печаткою (оригінали);
- особовий лист з обліку кадрів кандидата на здобуття Премії за підписом начальника кадрової служби за місцем роботи або навчання, скріпленим печаткою (оригінали);
- копія паспорта;
- копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера.

6. ПРЕМІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ НАЙТАЛАНОВИТИШИМ УЧЕНИМ В ГАЛУЗІ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ І ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ РОЗРОБОК

Премія Верховної Ради України найталановитішим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок.

Постанова Верховної Ради України від 16.03.2007 №775-V Про Премію Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок, та Положення про Премію.

Інструкція про порядок висунення, оформлення та представлення праць на здобуття щорічних Премій Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок

Рекомендації щодо оформлення та подання робіт на здобуття державних премій України.

Матеріал надається як додатковий і роз'яснювальний до основної Інструкції.

Інструкція

про порядок висунення, оформлення та представлення праць на здобуття щорічних Премій Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок

Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти приймає наукові праці, висунуті на здобуття щорічних Премій Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок (далі - премія), щороку до 1 квітня.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Премія присуджується за видатні досягнення в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок і стверджують високий авторитет вітчизняної науки у світі.

1.2. Присуджується щороку до двадцяти премій у розмірі 20 тисяч гривень кожна.

1.3. На здобуття премії можуть висуватись наукові праці, опубліковані у закінченій формі не менше, ніж за рік до їх висунення.

1.4. У конкурсі на здобуття премії можуть брати участь наукові працівники, докторанти, аспіранти та інженерно-технічні працівники установ, організацій, підприємств України, Національної академії наук України, галузевих академій наук України та вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації як індивідуально, так і у складі колективу претендентів.

1.5. Колектив претендентів, робота якого висувається на здобуття премії, не може перевищувати чотирьох осіб. При цьому кожен із претендентів

повинен бути безпосереднім учасником виконання наукової роботи і йому повинен належати значний творчий внесок.

1.6. До розгляду не приймаються роботи, за які їх виконавців вже було удостоєно державних нагород.

До складу колективу претендентів не включаються особи, удостоєні за цю працю державної нагороди, або включені у поточному році до іншого колективу претендентів, праця якого висувається на здобуття державної нагороди.

1.7. Вік осіб, які претендують на здобуття премії, не може перевищувати 35 років станом на 1 квітня поточного року.

1.8. Премії повторно не присуджуються.

2. ПОРЯДОК ВИСУНЕННЯ ТА ПРЕДСТАВЛЕННЯ ПРАЦЬ

2.1. Висунення праць на здобуття премій здійснюється науковими установами, організаціями, підприємствами Національної академії наук України, галузевих академій наук, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. Рішення про висунення праці та колективу претендентів на премію приймається на засіданні вченої чи науково-технічної ради.

Примітка: *претенденти на премію участі в голосуванні не приймають.*

Громадян України, які не працюють у системі Національної академії наук України, галузевих академій наук, наукових установах та вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, іноземців та осіб без громадянства може бути включено до колективу претендентів, праця якого висувається на здобуття премії. Рішення про це приймає організація, яка висуває роботу. Керівники установ та організацій зобов'язані провести попереднє обговорення праці і творчого внеску кожного претендента, що висувається у трудових колективах за місцем його основної роботи.

Документи оформленої роботи подаються за підпорядкованістю до президії Національної академії наук України, президій галузевих академій наук, колегій міністерств та інших центральних органів виконавчої влади або відповідно до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних рад Київської та Севастопольської міських рад.

2.2. Представлення праць до Комітету провадиться президією Національної академії наук України, президіями галузевих академій наук України, колегіями міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними радами, Київською та Севастопольською міськими радами за поданням наукових установ, організацій, підприємств та вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

3. ПЕРЕЛІК ТА ЗМІСТ ДОКУМЕНТІВ І МАТЕРІАЛІВ

До Комітету подаються:

- витяг з протоколу засідання президії чи колегії або рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради, Київської та Севастопольської міських рад про представлення праці;
- коротке резюме, до 1-ї сторінки у якому вказується назва роботи, прізвища та ініціали претендентів, ким висунута і коротка характеристика роботи, та в електронному вигляді (*текстовий редактор Microsoft Word, розмір шрифту 14*).

Резюме також подається російською та англійською мовами.

- документи - том 1;
- робота - том 2;
- додаткові примірники анотації роботи.

3.1.1. Документи (том 1) і робота (том 2) подаються у 2-х примірниках. Крім того, один примірник 1-го та 2-го томів, зберігається в організації, яка представила працю на премію.

3.1.2. Додаткові анотації роботи подаються у 5-ти примірниках у вигляді окремих брошур.

3.1.3. Обсяг кожного тому не повинен перевищувати 250 сторінок друкованого тексту. Формат сторінки - 297 x 210 мм.

3.1.4. На обкладинці кожного тому та додаткових примірників анотації обов'язково вказуються:

- повна назва організації, яка висуває працю на премію;
- назва роботи;
- прізвища, імена та по-батькові претендентів, їх наукові ступені, вчені звання, місце роботи та займані посади.

3.1.5. На початку кожного тому повинен бути опис документів із зазначенням сторінок у зростаючій послідовності.

3.1.6. У представлених документах допускається скорочення лише при повторенні раніше розшифрованих назв.

3.1.7. Роботи, оформлені з порушенням вимог даної інструкції, до розгляду не приймаються.

3.2. ДОКУМЕНТИ - ТОМ 1.

3.2.1 Лист-подання, у якому вказується точна назва організації, яка висуває роботу, назва роботи, час її початку та закінчення, наукова значимість, масштаби реалізації, техніко-економічні показники та їх порівняння з кращими вітчизняними і зарубіжними аналогами, досягнутий економічний ефект, прізвище, ім'я, по-батькові, посада та місце роботи кожного претендента.

Лист друкується на бланку організації, яка подає роботу, **підписується її керівником та скріплюється гербовою печаткою.**

3.2.2. **Додаток до листа-подання**, в якому вказуються:

- повна назва організації, поштовий індекс, адреса, куди повинна повертатись робота після її розгляду в Комітеті;
- прізвище, ім'я, по-батькові, посада, поштовий індекс, адреса та службовий телефон особи, призначеної відповідальною за ознайомлення з матеріалами роботи та документами за вимогою представників зацікавлених установ і підприємств, окремих громадян.

3.2.3. **Дозвіл** на опублікування у відкритій пресі назви і змісту роботи, прізвищ претендентів, їх посад та місць роботи, назви організації, яка представляє роботу. Дозвіл підписується керівником організації, яка висунула роботу на премію. Дозвіл подається в одному примірнику і вкладається (не підшивається) до першого примірника документів.

3.2.4. **Анотація роботи** (обсягом до 10 сторінок), підписана всіма претендентами на здобуття премії.

В анотації роботи, зокрема, вказується основний зміст роботи, її науково-технічні результати (обов'язково у порівнянні з кращими вітчизняними та зарубіжними аналогами), де, коли і в якому обсязі впроваджена робота, досягнутий економічний ефект.

Анотація циклу наукових праць повинна обґрунтовувати об'єднання їх в єдиний цикл.

3.2.5. **Витяг з протоколу (протоколів) засідання** вченої ради установи про висунення роботи та авторського колективу на премію, де вказується її назва, прізвища всіх претендентів та хід обговорення. Протокол з підписами **завіряється печаткою**.

3.2.6. **Протокол (протоколи) лічильної комісії** про результати таємного голосування колективу претендентів. У протоколі вказуються результати голосування за кожного кандидата окремо. Протокол з підписами **завіряється печаткою**.

3.2.7. **Матеріали попереднього обговорення** (копії протоколів, рішень, рекомендацій на підтримку роботи про висунення).

3.2.8. **Довідка про творчий внесок** у роботу на кожного претендента окремо (на 1-2 сторінках), де вказується його посада під час виконання роботи та конкретний творчий внесок. Довідка підписується керівником і головою комітету профспілки (головою трудового колективу) підприємства, установи чи організації, де працює претендент. Підписи **скріплюються гербовою печаткою**.

3.2.9. **Відомості про претендента: (в паперовому та електронному вигляді)**

- прізвище, ім'я та по-батькові *{українською і російською мовами у відповідності із записом у паспорті у іменному та давальному відмінках}*;
- дата народження;
- освіта;
- спеціальність;

- наукова ступінь та вчене звання;
- почесні звання;
- місце роботи;
- посада;
- службова адреса та телефони (міський та мобільний);
- домашня адреса та телефон.

Відомості подаються на бланку тієї організації, де працює претендент, підписуються ним, завіряються керівником організації, скріплюються гербовою печаткою, вказується дата заповнення.

Примітка: якщо після представлення роботи змінились відомості про претендента, про це необхідно протягом двох тижнів повідомити в Комітет.

3.2.10. Зазначені документи 1-го тому повинні бути підшиті в швидкозшивачі у вказаній послідовності.

При повторному представленні роботи її висунення та оформлення документів провадиться заново.

3.3. РОБОТА-ТОМ 2.

3.3.1 Робота може бути подана у вигляді:

- **наукової праці** (циклу наукових праць) у вигляді реферату обсягом до 50 сторінок (з переліком монографій, книг, статей, які входять до даної праці, із зазначенням коли і де вони були опубліковані).

Монографії та книги подаються у двох примірниках окремо як додаток до тому 2.

- **опису роботи** в галузі техніки. У тексті опису викладається її зміст, результати та висновки, відмічається значимість одержаних результатів у порівнянні з кращими вітчизняними й світовими аналогами, стан впровадження у виробництво, досягнутий економічний ефект. У кінці тексту приводяться список основних публікацій і винаходів по даній роботі. Ілюстрації можуть розміщуватися за текстом або представлятися в альбомі.

Довідка про економічну ефективність, одержану від впровадження роботи у виробництво, підписується керівником підприємства, на якому здійснено це впровадження.

3.3.2. До 2-го тому також включаються:

- копії основних статей, що відображають зміст роботи;
- копії авторських свідоцтв, патентів та описів до них (які відносяться до роботи, що висувається на премію);
- копії документів про випробування та впровадження роботи у виробництво.

Копії завіряються підписом відповідальної особи і печаткою.

Примітка: відгуки, патенти, висновки про роботу іноземними мовами подаються разом з перекладом їх українською мовою та завіряються підписом відповідальної за це особи і печаткою.

Матеріали та документи другого тому повинні бути переплетені.

Матеріали оформленої робіт з супроводжуючими документами приймаються від Національної академії наук України, президій галузевих академій наук, колегій міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних рад, Київської та Севастопольської міських рад Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти за адресою:

01008, м. Київ-8, вул. Грушевського, 5.

Телефони для довідок та консультацій: (044) 255-31-69.

* * *

Інструкцію про порядок висунення, оформлення та представлення праць на здобуття Премій Верховної Ради України найталановитішим молодим вченим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок розроблено на підставі Постанови Верховної Ради України «Про Премію найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок» №775 -V від 16 березня 2007 року

Інструкцію затверджено Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти 12 березня 2008 року.

Комісія по роботі з науковою молоддю НАН України (далі – Комісія) приймає роботи від молодих науковців які працюють в системі НАН України. При цьому приймаються колективні роботи в складі яких є хоча б один представник установи НАН України. Бажаючі, які не працюють в системі НАН України можуть подавати роботи через відповідні комітети та комісії, що працюють у міністерствах чи академіях яким підпорядкована їх установа.

Документи тому 1 повинні бути підшиті **ТІЛЬКИ у швидкозшивач!** Бажано паперовий, на обкладинці якого зазначають повну назву організації, назву роботи, ПІБ претендентів, їх наукові ступені, вчені звання, місце роботи та займані посади. Ці ж данні повинні бути вказані і на першій сторінці самого тому 1, за яким має йти опис документів. Далі мають йти документи зазначені в Інструкції по оформленню робіт. Всі сторінки тому 1 мають бути **ПРОНУМЕРОВАНІ!**

В середину швидкозшивача бажано вклеїти конверт в якому розміщують додаткові матеріали на електронних носіях, дозвіл на публікацію, додаткові примірники анотацій тощо.

Всі документи тому 1 мають бути підписані чи завірені відповідальними особами та скріплені печатками!

Лист-подання і додаток до нього мають бути підписані керівником установи та скріплені гербовою печаткою. Відповідальною особою за ознайомлення з матеріалами роботи та документами має бути (бажано) учений секретар чи заступник директора з наукової роботи установи. Ні в якому разі це не може бути один із претендентів, що подають роботу!

Анотація роботи має бути підписана всіма претендентами і їх підписи завірені ученим секретарем. В кінці анотації необхідно вказати перелік основних публікацій в яких відображена робота, що подається. Перелік публікацій повинен бути підписаний авторами і завірений ученим секретарем.

Витяг з протоколу засідання вченої ради установи має бути **РОЗГОРНУТИМ** і містити хід обговорення з питаннями, відповідями, рекомендаціями та відгуками на роботу.

Довідка про творчий внесок у роботу обов'язкова для всіх робіт (навіть індивідуальних) і надається на кожного із претендентів. В ній необхідно вказати яку частку роботи (у відсотках) претендент виконав особисто.

Матеріали тому 2 подаються **ЛИШЕ у переплетеному вигляді в твердій обкладинці** (як дисертаційна робота). Всі сторінки тому 2 мають бути **ПРОНУМЕРОВАНІ!**

Том 2 має починатися з опису матеріалів роботи із зазначенням сторінок де вони починаються.

Після викладення опису (реферату) роботи має йти повний перелік публікацій, які відображені в роботі. Перелік публікацій має бути підписаний претендентами та завірений ученим секретарем установи.

Всі копії статей, патентів, довідок про впровадження, економічну ефективність тощо мають бути завірені відповідальною особою (ученим секретарем) та скріплені печаткою. В кінці тому 2 необхідно долучити перелік всіх публікацій претендентів (на кожного окремо) із рознесенням їх по монографіям, статтям, тезам.

7. ПРЕМІЯ НАН УКРАЇНИ ДЛЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ І СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗА КРАЩІ НАУКОВІ РОБОТИ

За роботи в галузі природничих, технічних і соціогуманітарних наук Президія НАН України щороку (в лютому) присуджує чотирнадцять премій для молодих учених і чотирнадцять премій для студентів вищих навчальних закладів. Премії присуджуються окремим авторам або колективу авторів за кращі наукові роботи, а також за серії наукових робіт з єдиної тематики, за відкриття та винаходи. Колектив, висунутий на присудження премії, повинен включати лише основних авторів, чий внесок був найвагомим, і складатися не більш як з трьох осіб. Особам, удостоєним премій, на загальних зборах відповідного відділення Національної академії наук України вручаються дипломи встановленого зразка.

На конкурс не приймаються роботи, які раніше були удостоєні премій НАН України, галузевих академій або спеціальних премій інших відомств, що присуджуються за конкурсами.

Не приймаються на конкурс також збірники наукових робіт різних авторів.

01601, МСП, Київ-30, Володимирська, 54. Для телеграм: Київ, Наука. E-mail: prez@nas.gov.ua. Факс: (044) 234-32-43 Телефон: канцелярія 234-51-67, 239-65-94; для довідок 239-66-66, 239-64-44

9. СТИПЕНДІЇ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ДЛЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Щомісячні стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених (далі – стипендії) призначаються з метою підтримки вчених віком до 35 років, які успішно проводять наукові дослідження, здійснюють актуальні науково-технічні розробки і вже досягли визнаних результатів у цій справі.

Розподіл стипендій для наукових установ, організацій та вищих навчальних закладів проводить Комітет з Державних премій України в галузі науки і техніки за мотивованим поданням відповідних міністерств, відомств та галузевих академій наук.

Стипендії призначаються на конкурсних засадах за рахунок цільових коштів державного бюджету і перераховуються Комітетом з Державних Премій України в галузі науки і техніки для виплати стипендіатам за місцем їхньої основної роботи (навчання) додатково до посадового окладу, іменної або ординарної (звичайної) академічної стипендії аспіранта, різних доплат і надбавок.

На здобуття стипендій можуть висуватися наукові співробітники, викладачі вузів, інженерно-технічні працівники і аспіранти, які мають опубліковані наукові праці, науковий доробок та можливість проводити наукові дослідження.

Висунення осіб на здобуття стипендії здійснюють за місцем їхньої основної роботи (навчання) учені (науково-технічні) ради наукових установ, організацій, вищих навчальних закладів, міністерств, відомств та галузевих академій наук за наявності письмових рекомендацій не менше двох докторів наук, особисто обізнаних з науковими досягненнями і здібностями молодого вченого. Рішення про висунення приймається на засіданні ради таємним голосуванням за умови, що за нього проголосувало не менше 2/3 присутніх членів ради.

Проведення конкурсів на здобуття стипендій та прийняття рекомендацій про їх призначення покладається на колегії міністерств, відомств і президії галузевих академій наук, яким виділена відповідна кількість стипендій.

Учена (науково-технічна) рада організації, де працює (навчається) стипендіат, двічі на рік здійснює атестацію його наукової роботи і надсилає короткий звіт про досягнуті ним результати до відповідного міністерства, відомства або президії відповідно галузевої академії наук.

Виплата стипендії може припинятися президією Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки за поданням ученої (науково-технічної) ради організації, що висувала стипендіата, погодженим з колегією міністерства, відомства, президією галузевої академії наук.

Перелік документів на здобуття стипендії Кабінету Міністрів України для молодих вчених

Відомості про кандидата в стипендіати (2 прим.):

- 1) прізвище, ім'я, по-батькові;
- 2) дата, місяць і рік народження; (граничний вік для кандидата в стипендіати – 35 років)
- 3) повна назва організації, де працює (навчається);
- 4) посада (для аспірантів – рік навчання);
- 5) науковий ступінь та звання;
- 6) основний науковий напрям;
- 7) загальна кількість друкованих праць за таким розподілом:
  - монографії
  - статті у вітчизняних та закордонних журналах
  - тези доповідей
  - патенти;
- 8) мотивоване подання, в якому визначаються наукові досягнення претендента за підписом зав. кафедру і ректора * (3 прим.);
- 9) витяг з протоколу засідання кафедри і Ради факультету про висунення кандидата на здобуття стипендії Кабінету Міністрів України (1 прим.);
- 10) список наукових публікацій кандидата у стипендіати протягом останніх п'яти років, підписаний автором і засвідчений вченим секретарем і ректором* (2 прим.);
- 11) копії найважливіших (не більше 3-х) праць за час наукової діяльності (2 прим.);
- 12) рекомендації двох докторів наук з підписами, завіреними начальником відділу кадрів, де вони працюють за основним місцем роботи (2 прим.);
- 13) дискета з усіма матеріалами.

* Всі документи подаються до відділу аспірантури і докторантури у двох примірниках (без підпису ректора). Кожний примірник брошурується в окремій папці, на яку наклеюється титульний аркуш.

10. ІМЕННІ СТИПЕНДІЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ДЛЯ НАЙТАЛАНОВИТІШИХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Постановою Верховної Ради України від 16 березня 2007 р. № 774-в (з наступними змінами) встановлено іменні стипендії верховної ради України для найталановитіших молодих учених (далі – стипендії) та затверджено Положення про ці стипендії. Щороку молодим ученим, які проводять фундаментальні наукові дослідження та збагатили науку визначними здобутками, призначають 30 стипендій у розмірі 2000 грн./міс. кожна. Право на отримання стипендії мають молоді учені, які успішно пройшли захист докторської дисертації або підготували матеріали докторської дисертації, що прийняті до розгляду спеціалізованою вченою радою для захисту докторських дисертацій. Вік претендентів на отримання стипендії не повинен перевищувати 35 років. Стипендії призначають терміном на один рік.

11. СТИПЕНДІЇ КИЇВСЬКОГО МІСЬКОГО ГОЛОВИ ДЛЯ ТАЛАНОВИТОЇ МОЛОДІ

Згідно з розпорядженням Київського міського голови від 19.11.02 № 339 (із змінами від 27.11.07 №650) встановлено 50 щорічних стипендій для обдарованої молоді (далі - Стипендія) у розмірі 1 700 грн. кожна. Відповідно до Положення про стипендію Київського міського голови для обдарованої молоді в конкурсі на здобуття стипендії можуть брати участь молоді (віком до 35 років) науковці НАН України, що мешкають у м. Києві, і які за поданням наукової установи НАН України надають до НАН України такі матеріали:

- 1) клопотання про призначення Стипендії;
- 2) відомості про наукові досягнення (до них бажано додати перелік наукових праць);
- 3) особовий листок з обліку кадрів;
- 4) копію довідки про присвоєння ідентифікаційного коду особи;
- 5) копію паспорта.

До зазначених документів також слід надати фотографію кандидата та відомості про його наукові досягнення (в електронному вигляді).

Прошу організувати висунення від наукової установи однієї кандидатури на призначення стипендії Київського міського голови для обдарованої молоді та до 25 березня *ц.р.* подати зазначені матеріали до Комісії по роботі з науковою молоддю НАН України (01601, Київ-30, вул. Володимирська, 54, кімн. 523, тел. 239-64-51, е-таї: nm@nas.gov.ua). Інформацію щодо цього конкурсу розміщено на сайті НАН України «Наукова молодь НАН України» (www.nas.gov.ua/nm).

Взяти до уваги, що за інших рівних умов перевага при конкурсному відборі надаватиметься молодим ученим, які мають науковий ступінь кандидата або доктора наук.

ДЕРЖАВНИЙ ФОНД
ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
FUNDAMENTAL RESEARCHES
STATE FUND

12. ДЕРЖАВНИЙ ФОНД ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Конкурс проектів фундаментальних досліджень
вищих навчальних закладів

Державний фонд фундаментальних досліджень (ДФФД) утворено для підтримки на конкурсній основі фундаментальних наукових досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук, що проводяться науковими установами, вищими навчальними закладами, вченими.

ДФФД є державною науковою установою, що належить до сфери управління Міністерства освіти і науки України.

Підтримка фундаментальних наукових досліджень здійснюється Фондом шляхом фінансування на безповоротній та безоплатній основі конкурсних наукових і науково-технічних проектів. Фонд проводить конкурсний відбір проектів відповідно до положень, затверджених радою Фонду за погодженням з наглядовою радою.

Рада Фонду:

- 1) визначає основні наукові напрями діяльності Фонду щодо підтримки фундаментальних наукових досліджень;
- 2) визначає перелік пріоритетних питань, з яких передбачається проведення конкурсу;
- 3) затверджує склад експертних рад за відповідними науковими напрямками, визначає експертів для проведення експертизи проектів фундаментальних наукових досліджень;
- 4) здійснює загальний розподіл коштів, які спрямовуються на розв'язання основних завдань Фонду;
- 5) здійснює контроль за виконанням наукових проектів та використанням коштів Фонду;
- 6) розглядає та затверджує річні звіти Фонду.

Наукові напрями досліджень:

1. Математика, інформатика, механіка
2. Фізика та астрономія
3. Хімія
4. Наукові основи перспективних технологій
5. Біологія
6. Науки про Землю та проблеми навколишнього середовища
7. Фундаментальні аспекти гуманітарних наук
8. Фундаментальні соціально-економічні проблеми

9. Проблеми прогнозування розвитку науки та освіти

Основні завдання Фонду:

- підтримка на конкурсній основі фундаментальних наукових досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук, що проводяться науковими установами, вищими навчальними закладами, вченими;
- провадження діяльності, спрямованої на методичне, організаційне і фінансове забезпечення фундаментальних наукових досліджень;
- організація і виконання наукознавчих і наукометричних досліджень з питань перспективного розвитку науки в Україні та світі;
- сприяння науковим контактам і розповсюдження інформації в галузі фундаментальних наукових досліджень;
- налагодження та підтримка міжнародного наукового співробітництва в галузі фундаментальних наукових досліджень.

Фонд відповідно до покладених на нього завдань:

- 1) забезпечує проведення наукової експертизи та конкурсного відбору проектів фундаментальних наукових досліджень для їх підтримки відповідно до положень, затверджених радою Фонду за погодженням з наглядовою радою;
- 2) забезпечує адресне фінансування відібраних на конкурсній основі проектів фундаментальних наукових досліджень і здійснення контролю за використанням наданих коштів за цільовим призначенням;
- 3) забезпечує практичне використання отриманих результатів фундаментальних наукових досліджень;
- 4) взаємодіє з міжнародними і зарубіжними фондами, іншими організаціями, що здійснюють підтримку фундаментальних наукових досліджень в Україні;
- 5) здійснює підготовку видання і розповсюдження друкованих, аудіовізуальних, інформаційних та інших наукових матеріалів, що стосуються фундаментальних наукових досліджень, у тому числі монографій, за результатами виконання наукових і науково-технічних проектів;
- 6) підтримує наукові проекти молодих учених;
- 7) проводить наукові конференції, у тому числі міжнародні.

Фонд відповідно до покладених на нього завдань:

- забезпечує проведення наукової експертизи та конкурсного відбору проектів фундаментальних наукових досліджень для їх підтримки відповідно до положень, затверджених радою Фонду за погодженням з наглядовою радою;
- забезпечує адресне фінансування відібраних на конкурсній основі проектів фундаментальних наукових досліджень і здійснення контролю за використанням наданих коштів за цільовим призначенням;
- забезпечує практичне використання отриманих результатів фундаментальних наукових досліджень;

- взаємодіє з міжнародними і зарубіжними фондами, іншими організаціями, що здійснюють підтримку фундаментальних наукових досліджень в Україні;
- здійснює підготовку видання і розповсюдження друкованих, аудіовізуальних, інформаційних та інших наукових матеріалів, що стосуються фундаментальних наукових досліджень, у тому числі монографій, за результатами виконання наукових і науково-технічних проектів;
- підтримує наукові проекти молодих учених;
- проводить наукові конференції, у тому числі міжнародні.

Конкурс на 2010 рік

Відділ культури та співробітництва Посольства Франції в Україні оголошує конкурс на короткострокові наукові стипендії

Мета:

Короткострокові наукові стипендії мають подвійну мету: по-перше, допомогти в мобільності молодим вченим та аспірантам, наукова діяльність яких вимагає проведення досліджень та/чи отримання додаткової фахової освіти у Франції на період від одного до двох місяців, а по-друге, є інструментом підтримки та динамізації співробітництва між французькими та українськими науковими закладами.

Умови надання стипендії:

- мати українське громадянство
- навчатися в аспірантурі чи докторантурі (в тому числі пошукувачі)
- мати науковий проект у рамках існуючого чи тільки-но створеного співробітництва між освітнім та /чи науковим закладами Франції та України
- не мати іншої стипендії для навчання у Франції та не бути переможцем даного конкурсу впродовж останніх 2 років

Критерії відбору:

Документи розглядаються Виборчою комісією, яка братиме до уваги наступні критерії:

- високий освітній рівень кандидата та якість наукового проекту
- доцільність стажування у Франції по відношенню до даного наукового проекту
- внесок даного стажування в розвиток французько-українського співробітництва

Підготовка документів на участь:

Пакет документів кандидата містить:

- резюме
- науковий проект (1 - 2 сторінки)

- лист підтримки від свого навчального закладу (українського)
- лист запрошення від французького навчального закладу

Документи мають бути подані **французькою чи англійською мовами** та надіслані по електронній пошті.

Календар проведення конкурсів:

Щороку проводиться два конкурси:

- **"Весняний конкурс":**

Повний пакет документів необхідно надіслати до **30 квітня** для здійснення стажування у період з 15 червня по 15 жовтня поточного року.

- **"Осінній конкурс":**

Повний пакет документів необхідно надіслати до **15 вересня** для здійснення стажування у період з 15 листопада по 31 грудня поточного року.

Обов'язки учасника:

У відповідь на запропоновану допомогу Посольство Франції вимагатиме у стипендіатів підготувати письмовий звіт про проведені наукові дослідження, а також пропозиції щодо можливого розвитку співробітництва, в рамках якого відбулося стажування.

Лауреати заохочуються також до вступу в Українську асоціацію випускників французьких освітніх програм (AUDES - www.audesf.org.ua)

Контакти :

Оксана Ландо

Координатор стипендій

Центр наукового та університетського співробітництва

тел. : + 380 44 239 33 79 / 31 36 / 482 23 71

факс : + 380 44 590 36 40 / 239 31 36

електронна пошта : cfucus@gmail.com

13. СОРОСІВСЬКА ПРОГРАМА ДОДАТКОВИХ ГРАНТІВ НА НАВЧАННЯ

Програма покликана допомогти громадянам Центральної та Східної Європи, країн колишнього Радянського Союзу та Монголії, які навчаються в межах регіону, але за межами своєї країни. Програма надає гранти:

- 1) студентам, які вивчають суспільні та гуманітарні науки, образотворче та виконавське мистецтво і які вже мають попередню домовленість з іншими інституціями про оплату частини коштів за навчання;
- 2) студентам специфічних категорій громадян: циганам, біженцям, людям, які шукають політичного притулку, депортованим.

Гранти надаються тільки на один академічний рік, їхні розміри складають від 1000 до 5000 доларів США. Гранти надаються студентам та аспірантам, які навчаються у акредитованих закладах вищої освіти поза батьківщиною чи країною постійного проживання в одній з таких держав: Албанії, Азербайджані, Боснії та Герцеговині, Білорусі, Болгарії, Вірменії, Грузії, Естонії, Казахстані, Киргизстані, Латвії, Литві, Македонії, Молдові, Монголії, Польщі, Росії, Румунії, Словаччині, Словенії, Таджикистані, Угорщині, Узбекистані, Україні, Хорватії, Чеській Республіці, Югославії.

Загальна програма додаткових грантів на дослідження

Дана програма має на меті сприяти аспірантам, що працюють в галузі гуманітарних або суспільних наук, в проведенні досліджень, кінцевою метою яких є здобуття наукового ступеню кандидата наук або його еквіваленту, в одному з ліцензованих університетів Західної Європи, Азії, Австралії та Північної Америки. Грант надається на один рік, але можливе його продовження ще й на другий рік. Гранти розраховані на відшкодування витрат лише в одній з таких категорій:

1. Плата за навчання - грант не може складати більше ніж 50% плати за навчання;
2. Витрати на прожиття - особи, яким вдалося забезпечити оплату свого навчання, можуть одержати грант на відшкодування витрат на житло й харчування;
3. Інше - для осіб, яким вдалося забезпечити оплату свого навчання і проживання, але яким не вистачає коштів на додаткові витрати, таких як переїзд до або з країни навчання, придбання книг та інших матеріалів, медична страховка і т.п.

Грант не надається на відшкодування витрат в усіх трьох категоріях. Тільки ті особи, що мають документальне підтвердження про наявність інших джерел фінансування, можуть одержати грант. Гранти виділяються на основі аналізу таких показників, як академічні досягнення кандидатів, наукова цінність дослідження, довгострокові плани кандидатів на майбутнє та потреба у фінансовій допомозі.

Програма стратегічних досліджень ІВС

Учасники цієї програми ІВС (Будапешт) працюють над дослідженням та розвитком стратегій програм мережі фондаций Сороса. ІВС пропонує здійснити індивідуальні, практичні, стратегічні дослідження, висунути пропозиції щодо проектів у таких галузях: дошкільна, початкова, середня та вища освіта, культура па заклади культури, правознавство та права людини, громадське самоврядування, громадянське суспільство та розбудова його інституцій, ЗМІ, права циган та інших меншин, економічна реформа та освіта в галузі менеджменту, видавнича та бібліотечна справа, електронні комунікації, медицина та охорона здоров'я, гендерні питання.

Переможці конкурсу отримують гранти на проведення великих за обсягом незалежних досліджень, монографій, розробку та/або втілення експериментальних проектів або на іншу діяльність, результатом якої стане залучення нової важливої інформації, генерація думок та ідей щодо розбудови відкритого суспільства в країнах колишнього Радянського Союзу, Центральної, Східної Європи та Монголії. Дослідження можуть торкатися проблем однієї країни або мати загальнорегіональний характер. Окрім основної роботи, над підготовкою проектів, стипендіати щонайменше тричі на академічний рік зустрічатимуться в Будапешті, консультуватимуть мережу соросівських фондаций у розвитку їхніх стратегій та політики, а також готуватимуть короткі рекомендації щодо стратегії в своїй сфері дослідження.

Учасники конкурсу повинні бути віком до 35 років, постійно проживати в одній з таких держав: Албанії, Азербайджані, Боснії та Герцеговині, Білорусі, Болгарії, Вірменії, Грузії, Естонії, Казахстані, Киргизстані, Латвії, Литві, Македонії, Молдові, Монголії, Польщі, Росії, Румунії, Словаччині, Словенії, Таджикистані, Угорщині, Узбекистані, Україні, Хорватії, Чеській республіці, Югославії. Аплікаційні документи подаються англійською мовою, тож учасники конкурсу повинні відмінно нею володіти.

Гранти для візитів в рамках мережі і інституцій.

Програми підтримки вищої освіти (HESP).

Ціль цього гранту сприяти візитам викладачів та студентів з мережі HESP (International Higher Education Support Program). На період надання гранту учасники мають розробити та впровадити новий навчальний план та методику викладання в одній з гуманітарних або суспільствознавчих наук. Грант відшкодовує дорожні витрати, витрати на проживання та придбання книжок (для студентів і викладачів). Студенти мають бути звільнені від сплати за навчання в інституції, що приймає візит. Грант виділяється для поїздки в іншу країну, тож не може бути використаний для поїздки до країни, громадянином якої є кандидат. Грант також не розрахований на поїздки в або з ЦСУ, в будь-яку літню школу, на будь-які курси, семінари або конференції.

14. ПРОГРАМИ АКАДЕМІЧНИХ ОБМІНІВ ІМЕНІ ФУЛБРАЙТА

Веб-сайт програми Фулбрайт в Україні: <http://www.fulbright.org.ua>

Серед найцікавіших нових ініціатив та програм, які цієї зими стали доступні для українських науковців, – стипендія Конгресу, яку Програма ім.Фулбрайта надаватиме спільно з Американською асоціацією політологів. Вперше за понад п'ятдесят років існування програми Україну внесли до переліку з вісімнадцяти країн світу, які можуть номінувати кандидатів для розгляду на предмет участі у цій програмі. Вибрані кандидати проведуть у Сполучених Штатах 12 місяців, працюючи, насамперед, в апараті одного з членів Палати Представників або Сенаторів Конгресу США; вони матимуть можливість відвідати семінари та громадські програми; а також протягом двох-трьох місяців проводити у США наукові дослідження. Право на участь у конкурсі мають фахівці у галузі соціології, журналістики, громадської політики, політології та права.

Також уперше цього року Програма ім.Фулбрайта заохочує до участі в ній студентів та молодих викладачів в царині не лише гуманітарних, а й технічних та природознавчих наук. Українські студенти та науковці, зайняті в цих галузях, матимуть можливість брати участь у конкурсі на отримання гранту для навчання та/або проведення досліджень у США в рамках наших традиційних програм, призначених для студентів (Graduate Students), молодих викладачів (Junior Faculty Development) та науковців (Senior Scholars). Крім того, студенти та молоді викладачі зможуть взяти участь у конкурсі на отримання стипендії на трирічне навчання в американському університеті для одержання ступеня Ph.D. За цією програмою на претендентів з усіх країн виділяється всього двадцять п'ять стипендій, отже конкурс буде чималий. Ми сподіваємося, що зможемо номінувати для участі у конкурсі кількох кандидатів з України.

Науковці, зацікавлені у проведенні досліджень, пов'язаних з розвитком демократичних інститутів, малого та середнього бізнесу, а також впровадження соціальних та економічних змін у власних країнах на базі змін та процесів, що нині відбуваються у Польщі, можуть взяти участь у конкурсі на право навчатися у польських університетах протягом 2007-2008 навчальних років через посередництво програми Lane Kirkland Scholarship, яка фінансується Польсько-Американським Фондом Свободи та Польсько-Американською Фулбрайтівською комісією. В програмі можуть взяти участь викладачі, дослідники, державні службовці, політики, експерти та співробітники центральних та місцевих органів влади, підприємці, менеджери, керівники недержавних організацій, культурні та громадські діячі, журналісти. Кандидати повинні мати ступінь Магістра та принаймні дворічний досвід

роботи за фахом. Українські науковці мають цілком гарні шанси на участь у програмі — приблизно 50% зарубіжних учасників програми упродовж останніх кількох років були з України. Запрошую всіх відвідувачів нашої веб-сторінки продивитися інформацію та матеріали, необхідні для участі у цій та всіх інших наших програмах. Останній термін подання документів для участі у спеціальних програмах настає у березні; для участі у програмах для студентів та молодих викладачів — 16 травня.

Програма для молодих викладачів та дослідників

Fulbright Junior Faculty Program – дослідницька програма для молодих викладачів та науковців, фахівців з бібліотечної справи, спеціалістів у галузі управління культури.

Упродовж одного академічного року учасники Програми проводять індивідуальне дослідження; відвідують семінари та лекції в якості вільних слухачів; знайомляться з актуальними надбаннями американських університетів у плануванні навчальних програм, розробці курсів та їх викладанні; беруть участь у наукових конференціях та семінарах.

Галузі спеціалізації

Історія, охорона пам'яток історії, археологія, архітектура, філософія, психологія, соціологія, соціальна робота, антропологія, релігійні студії, екологія/охорона довкілля, американські студії (мовознавство, література, мистецтво, історія), гендерні студії, лінгвістика, журналістика/засоби масової комунікації, мистецтвознавство; історія, критика або менеджмент у галузі культури та театру; театральне мистецтво, бібліотечна справа, музеєзнавство, література, фольклор, управління в галузі освіти, політичні науки, міжнародні відносини, правознавство, економіка (теоретичні напрямки).

З 2007 року до пріоритетних галузей спеціалізації, окрім гуманітарних і соціальних наук, включено точні, технічні та природничі дисципліни.

Вимоги до кандидатів

Програма відкрита для молодих викладачів та дослідників – спеціалістів з вище зазначених дисциплін, які ще не мають наукового ступеня. Кандидати повинні відповідати наступним вимогам:

- мати українське громадянство та проживати в Україні на час проведення конкурсу;
- викладати у ВНЗ та мати щонайменше 2 роки досвіду викладання чи адміністративної роботи у системі вищої освіти (або 2 роки професійного досвіду у відповідній у галузі);
- вільно володіти англійською мовою;
- дотримуватись правил, які регламентовано візою J-1; після завершення терміну гранту учасник Програми має повернутись в Україну на 2 роки.

Перевага надаватиметься кандидатам віком до 35 років.

Умови гранту

Учасники Програми отримують:

- квиток в обидва боки;
- щомісячну стипендію;

- додаткові гроші для придбання професійної літератури;
- медичне страхування.

Витрати, пов'язані зі складанням комп'ютерного іспиту TOEFL iBT, покриває Офіс Програми ім. Фулбрайта

Документи на конкурс та вимоги до їх оформлення

Претендентам необхідно подати до Офісу Програми ім. Фулбрайта комплект документів, до якого входять:

- заповнена анкета
- три рекомендаційні листи
- завірені копії диплому про вищу освіту та додатку до диплому

Анкету заповнюють англійською мовою. Рекомендаційні листи з перекладом (якщо вони написані українською мовою) повинні бути надіслані тими, хто дає Вам рекомендацію, на адресу Офісу.

Відбір учасників

- рецензування робіт українськими та американськими фахівцями;
- співбесіда англійською мовою;
- визначення кандидатів на участь у Програмі;
- складання іспиту TOEFL iBT (Internet-based Test of English as a

Foreign Language) фіналістами Програми.

Відбір учасників відбувається на відкритій конкурсній основі. Остаточне рішення щодо рекомендованих кандидатів приймає Комісія у США.

СТИПЕНДІЇ ІМ. ФУЛБРАЙТА ДЛЯ НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ

За умовами конкурсу випускники українських вищих навчальних закладів можуть отримати стипендію для навчання на магістерському рівні від одного до двох років або стажування в американському університеті впродовж одного року.

У конкурсі можуть брати участь аспіранти, молоді спеціалісти, студенти 4-5-х курсів.

Післядипломна освіта в США (graduate studies) є поєднанням навчання з індивідуальною дослідницькою працею. Система цього рівня освіти передбачає широкий спектр можливостей: здобуття магістерського ступеня (master's program); навчання за суміжною спеціальністю; річне/півторарічне навчання без отримання диплому з метою поглиблення знань з певної наукової дисципліни (non-degree program); проведення індивідуальних досліджень (research program); підготовка до кваліфікаційних іспитів і вступу до аспірантури (doctorate program).

Галузі спеціалізації:

• історія	• американські студії	• історія, критика або менеджмент у галузі культури та театру
• охорона пам'яток історії	(мовознавство, література,	• мистецтвознавство
• археологія	мистецтво,	• освіта/управління в галузі освіти
• архітектура	історія)	
• філософія		

- психологія
- соціологія
- соціальна робота
- охорона здоров'я
- антропологія
- релігійні студії
- гендерні студії
- лінгвістика
- журналістика / засоби масової комунікації
- література
- бібліотечна справа
- фольклор
- музеєзнавство
- театральне мистецтво
- політичні науки
- міжнародні відносини
- правознавство
- економіка (теоретичні напрямки)

З 2007 року до конкурсних напрямків, окрім гуманітарних та соціальних наук, включено точні, технічні та природничі дисципліни.

Програма імені Фулбрайта носить академічний, спрямований на досягнення широких гуманітарно-освітніх цілей характер. В останні два роки перелік конкурсних дисциплін було розширено. Однак Умови гранту:

- щомісячна стипендія
- оплата навчання в університеті
- додаткові гроші для придбання професійної літератури та підручників
- медичне страхування
- безкоштовний проїзд в обидва боки

Офіс Програми ім. Фулбрайта покриває всі витрати учасників конкурсу (проїзд та перебування у Києві під час співбесіди), оплачує комп'ютерне тестування для фіналістів програми, надає візову підтримку стипендіатам.

Вимоги до кандидатів:

- українське громадянство та проживання в Україні на час проведення конкурсу
- диплом спеціаліста, магістра або бакалавра на час призначення стипендії
- вільне володіння англійською мовою
- необхідність повернення в Україну на 2 роки після завершення терміну гранту (відповідно до вимог візи J-1, яку отримують учасники програми)

Перевага надається особам віком до 35 років

Як взяти участь у конкурсі Graduate Student Program 2008–2009:

Претенденти повинні подати до офісу Програми ім. Фулбрайта повний комплект документів, до якого входять:

- анкета
- три рекомендаційні листи (англійською або з перекладом, якщо вони написані українською мовою)
- завірені копії диплому про освіту та додатку до диплому з переліком прослуханих курсів та отриманих оцінок (або копія залікової книжки для студентів 4-5-х курсів)

Офіційні повідомлення про результати конкурсу надсилатимуть поштою. Пакети документів не повертають.

Відбір учасників здійснюється на відкритій конкурсній основі:

- **I етап:** рецензування робіт
- **II етап:** співбесіда з кандидатами, рекомендованими до півфіналу
- **III етап:** тестування для кандидатів, рекомендованих до фіналу
- **IV етап:** затвердження рекомендованих кандидатів комісією у Сполучених Штатах Америки та вибір університетів для фіналістів програми

Особи, рекомендовані до фіналу, складатимуть тести TOEFL iBT (Internet-based Test of English as a Foreign Language) та GRE General Test (Graduate Record Examination).

На вимогу університетів кандидати за такими спеціальностями, як біологія, біохімія, хімія, фізика, психологія, математика, комп'ютерні науки, додатково складатимуть GRE Subject Test. Студенти права складатимуть лише TOEFL.

ЩОРІЧНІ КОНСУРСИ ДЛЯ ВЧЕНИХ, ВИКЛАДАЧІВ ТА ВИПУСКНИКІВ ВУЗІВ

Проведення досліджень в університетах США протягом одного академічного року. В конкурсі можуть приймати участь викладачі та дослідники віком до 35 років, з дворічним досвідом роботи викладацької діяльності, які ще не мають наукового ступеню, та молоді кандидати наук (не більше 3-х років після захисту).

Документи приймаються до 31 березня
ibarysh@fulbright.com.ua

СТИПЕНДІЇ НА ЗДОБУТТЯ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ США

Навчання в американських університетах від одного до двох років на здобуття ступеню магістра. В конкурсі можуть приймати участь студенти старших курсів, випускники ВУЗів та аспіранти. Кандидати повинні мати диплом бакалавра, спеціаліста або магістра на час призначення стипендії.

Документи приймаються до 16 травня
student@fulbright.com.ua

СТИПЕНДІЇ НА НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ В УНІВЕРСИТЕТАХ США

International Fulbright Science and Technology Ph.D. Program: навчання в провідних американських університетах на рівні аспірантури протягом трьох років з правом захисту наукового ступеню Ph.D. Кандидати повинні мати диплом бакалавра на час призначення стипендії.

Документи приймаються 16 травня
student@fulbright.com.ua

ГРАНТИ НА ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УНІВЕРСИТЕТАХ США

Проведення досліджень в університетах США від 4-х до 9-ти місяців. В конкурсі можуть приймати участь кандидати та доктори наук; дослідники без наукового ступеню, журналісти, діячі культури з досвідом роботи не менше 5 років.

Документи приймаються до 15 жовтня
scholar@fulbright.com.ua

УКРАЇНСЬКІ ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ МОЖУТЬ ЗАПРОСИТИ АМЕРИКАНСЬКИХ ВЧЕНИХ НА СТРОК ВІД 2-Х ДО 6-ТИ ТИЖНІВ АБО ВІД 1-ГО ДО 2-Х СЕМЕСТРІВ

Програма академічних обмінів ім. Фулбрайта
вул. Грушевського 4, кім. 305, Київ, 01001
тел.: 044-279-1850, факс: 044-230-2060
ел. пошта: office@fulbright.com.ua
www.fulbright.org.ua

15. НІМЕЦЬКА СЛУЖБА АКАДЕМІЧНИХ ОБМІНІВ DAAD

<http://www.daad.org.ua/>

5 лютого 1998 року у Києві був підписаний "Меморандум про співпрацю між Міністерством освіти України та Німецькою службою академічних обмінів (DAAD)", що передбачав відкриття офісу DAAD у Києві. Офіс розпочав роботу 16 квітня 1998 року. Він знаходиться на території Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". На сьогодні пропонуються наступні види стипендій:

ERP-СТИПЕНДІЇ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ВИПУСКНИКІВ В ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ**Мета:**

Стипендії фінансуються Федеральним міністерством економіки та технології (BMWi) з коштів програми European Recovery (ERP). Вони пропонують іноземним випускникам в галузі економіки можливість навчатися на післядипломній магістерській програмі у німецьких університетах та отримати диплом (як правило, магістра).

Тривалість стипендії:

10 - 24 місяці. Всі стипендії спочатку надаються на один академічний рік. При позитивній оцінці першого року стипендії можуть подовжуватися до 24 місяців після подання відповідної заяви.

Розмір стипендії:

DAAD сплачує щомісячну стипендію у розмірі 750 євро, щорічну допомогу на навчання в розмірі 460 євро, а також певну суму на проїзд до Німеччини та додому. Може сплачуватися допомога на навчання - максимально до 500 євро у семестр. Інші виплати можуть надаватися після подання відповідної заяви. Допомога на перебування членів сім'ї не надається.

На період отримання стипендії стипендіатам з країн-не членів ЄС повністю оплачується страхування на випадок хвороби, нещасного випадку та страхування громадянської відповідальності.

Якщо обрана навчальна програма передбачає перебування за кордоном Німеччини, фінансування може надаватися, якщо йдеться про перебування у країні-члені ЄС (не на Батьківщині), тривалість якого не перевищує 25% від всього періоду виплати стипендії.

За рішенням відбіркової комісії DAAD може профінансувати перед початком стипендії курс німецької мови в одному з мовних інститутів Німеччини.

Вимоги до пошукачів:

Подавати заяву на стипендію ERP можуть висококваліфіковані випускники, які найпізніше перед початком стипендії закінчать навчання у ВНЗ з відповідним дипломом (бакалавра, спеціаліста тощо). На момент подання заяви має пройти не більше шести років після отримання диплому.

Найважливішим критерієм при відборі є, поряд з попередніми досягненнями у навчанні, переконливий мотиваційний лист. У мотиваційному листі пошукачам слід розкрити наступні теми та пов'язати їх з попереднім навчанням та з професійними цілями: мета та зміст обраної навчальної програми, а також фахові, мовні та формальні умови вступу на обрану навчальну програму.

Оскільки кількість місць на кожен навчальну програму є обмеженою, рекомендується додатково до бажаної навчальної програми обрати принаймні один альтернативний варіант та теж зазначити його у мотиваційному листі.

Паралельно до подання заяви на стипендію пошукачі мають самостійно подбати про вступ на навчання у бажаному університеті. Після проведення відбору DAAD допоможе своїм стипендіатам в отриманні допуску до навчання.

DAAD пропонує спеціальне кураторство стипендіатам у наступних університетах: ВНЗ прикладного напрямку м. Оснабрюк (Fachhochschule Osnabruck), Університет м. Марбург (Universitat Marburg), Університет Ройтлінген (Reutlingen University), Університет м. Трір (Universitat Trier).

Пошукачі, які готові відмовитися від кураторства DAAD, можуть вільно обирати ВНЗ у Німеччині.

Можна подавати заяви одночасно до декількох університетів. Якщо декілька з них одночасно нададуть допуск до навчання, рішення щодо вибору університету буде приймати DAAD за домовленістю з університетами.

Перед початком стипендії необхідно підтвердити DAAD наявність допуску до навчання на обраній програмі німецького ВНЗ. Документ про надання стипендії DAAD набуде чинності лише в тому разі, якщо DAAD своєчасно отримає підтвердження про допуск до навчання.

Пошукачі мають довести наявність рівня знання мов, необхідного для навчання на обраній програмі.

Пошукачі, які на момент подання заяви перебувають у Німеччині більше одного року, не можуть брати участь у конкурсі.

Інформація, строки та можливості отримання консультації:

Прийом документів відбувається у Інформаційному центрі DAAD у Києві з 01.09.2009 до 20.11.2009.

Подання заяв безпосередньо до Бонну не можливе.

Консультацію стосовно програм DAAD Ви можете отримати в Інформаційному центрі DAAD у Києві або в лекторів DAAD.

Документи для заяви на стипендію "ERP – стипендії на навчання для випускників в галузі економіки":

1. Формуляр-заява DAAD "Antrag auf ein Forschungs-/Studienstipendium".
2. Автобіографія (Curriculum Vitae).
3. Мотиваційний лист.
4. Офіційна інформація німецького університету про бажану магістерську програму (напр., роздрук з інтернету). Ця інформація має містити наступні дані:
  - Точна назва навчальної програми
  - Тривалість навчальної програми у семестрах
  - Огляд цілей та змісту навчальної програми

- Мовні, фахові та формальні передумови для допуску до навчання
- Вартість навчання.

5. Рекомендаційний лист від професора / доцента з основної спеціальності з університету пошукача, який надає інформацію щодо здібностей пошукача, на спеціальному формулярі DAAD „Gutachten zu Stipendienanträgen von ausländischen Studierenden, Graduierten, Doktoranden und Promovierten“ (можна завантажити тут: www.daad.de/de/form). Лист має містити печатку університету, подаватися із завіреним перекладом.

6. Посвідчення про освіту - офіційно завірені копії та переклади:

- диплом з додатком - завірена ксерокопія;
- завірений переклад диплома та додатка;
- якщо при поданні документів диплому ще немає, тоді подається завірена копія залікової книжки та її завірений переклад;
- шкільний атестат з додатком – завірена ксерокопія;
- завірений переклад атестата та додатка.

Копії документів та переклади мають бути офіційно завіреними та поданими по можливості у форматі DIN-A-4. Буде достатньо, якщо завірнення копій буде здійснене однією з наступних інстанцій: Посольство або Консульство Федеративної Республіки Німеччина, німецька школа або університет, який видав оригінал документу. Вірність перекладу має бути засвідченою. Оригінали документів будуть необхідні лише при зарахуванні до німецького ВНЗ.

7. Документ про знання німецької мови*: мовний сертифікат DAAD або інший рівноцінний сертифікат (onDaF, TestDaF, ZMP, ZOP, DSH, DSD-II). За необхідності - документ про знання англійської мови (якщо мова викладання - англійська): TOEFL, IELTS або інший сертифікат (при поданні заяви достатньо подати мовний сертифікат DAAD, заповнений викладачем англійської мови з ВНЗ пошукача, але після отримання стипендії необхідно буде надати сертифікат TOEFL або IELTS).

8. Нові фотокартки, наклеєні на формуляр-заяву.

9. В разі наявності - підтвердження про проходження практики, стажування за кордоном, відзнаки тощо.

* сертифікат вимагається навіть за відсутності знань німецької мови. Для англійських програм допускається заповнений викладачем німецької мови бланк DAAD, який необхідний для призначення мовного курсу перед початком програми. Відсутність знань німецької мови в пошукачів на англійській програмі не впливатимуть на результати відбору стипендіатів.

Увага! Документи мають бути подані у трьох наборах, кожен у вказаному порядку.

Неповний набір документів для заяви не розглядається.

Вимоги до документів Ви знайдете <http://www.daad.org.ua/ukr/kommentar.htm>

НАУКОВІ СТАЖУВАННЯ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ ВНЗ ТА НАУКОВЦІВ

Мета:

Іноземні науковці, які працюють у ВНЗ та науково-дослідних інститутах, мають можливість провести дослідження в одному з державних або державно визнаних німецьких ВНЗ або у одній з позауніверситетських науково-дослідних установ.

Тривалість:

Стипендія надається на строк від одного до трьох місяців в залежності від плану роботи пошукача.

Розмір стипендії:

Щомісячна стипендія становить, залежно від наукового ступеня, 1840 євро для наукових співробітників (викладачів, доцентів, як правило, зі ступенем кандидата наук) та 1990 євро для професорів, у виключних випадках - 2240 євро.

Крім того, DAAD виділяє, як правило, певну суму на проїзд, якщо це не беруть на себе організації на Батьківщині пошукача або інша сторона.

Вимоги до пошукачів:

Подавати заяву на стипендію DAAD для наукового стажування можуть досвідчені науковці, як правило, з науковим ступенем. Всі пошукачі мають працювати у ВНЗ або науково-дослідному інституті у своїй країні.

Найважливішим критерієм при відборі є, поряд з попередніми науковими здобутками (наприклад, попередні публікації), переконливий та добре спланований науковий план перебування у Німеччині, узгоджений з колегою з німецького інституту, до якого планується поїздка. Серед документів на заяву має бути письмове підтвердження запланованої співпраці, яке чітко посилається на плани пошукача.

Необхідно мати письмову згоду приймаючого інституту щодо надання робочого місця для пошукача.

Підтримка DAAD за програмою наукового стажування можлива не частіше одного разу на три роки.

Прохання до колишніх стипендіатів фонду ім. Олександра фон Гумбольдта звертатися в першу чергу до фонду ім. Гумбольдта.

Інформація, строки та можливості отримання консультації:

Прийом документів відбувається в Інформаційному центрі DAAD у Києві з 01.09.2009 до 15.11.2009, перебування можна планувати з 01.05. наступного року.

Консультацію стосовно програм DAAD Ви можете отримати в Інформаційному центрі DAAD у Києві або в лекторів DAAD.

Подання заяв безпосередньо до Бонну не можливе.

Документи для заяви на стипендію “Наукові стажування для викладачів ВНЗ та науковців”:

1. Формуляр-заява DAAD (“Antragsformular für Forschungs-/Arbeitsaufenthalte ausländischer Hochschullehrer”) (електронну версію Ви знайдете тут);

2. Автобіографія;

3. Список наукових праць;

4. Докладний та добре спланований план стажування та досліджень в Німеччині, узгоджений з німецьким колегою за змістом та часом;
5. Календарний план (конкретні строки та зміст роботи докладно);
6. Запрошення від німецького колеги;
7. Копія диплому кандидата наук.

Увага! Документи мають бути подані у трьох наборах, кожен у вказаному порядку.

Неповний набір документів для заяви не розглядається.

DAAD в Києві:

Пан д-р Зігберт Клее

Національний університет ім. Т. Шевченка
Кафедра теорії та практики перекладу
вул. Володимирська 64

Щ DAAD у Києві

пр. Перемоги 37, НТУУ “КПІ”, корп. 6
Тел./факс: +380 44 406-82-69
тел.: +380 44 406-85-41
E-Mail: info@daad.org.ua

Пан Данні Клаппер

Національний університет ім. Т. Шевченка
Кафедра німецької філології
вул. Володимирська 64
Тел.: +38066 3636735
E-Mail: dann-y@gmx.de

Лектор тимчасово відсутній

Національний технічний університет України “КПІ”
Філологічний факультет
пр. Перемоги 37, корп. 7, к. 712
Тел.: +380 44 241-86-11
E-Mail:

Пан Крістіан Ганцер

Національний педагогічний університет ім. Драгоманова
Інститут природничих наук
Кафедра іноземних мов
вул. Пирогова 9
Тел.: +38067 4026639
E-Mail: daad-dragomanov@web.de

16. ВИШЕГРАДСЬКИЙ ФОНД

МАЛІ ТА СТАНДАРТНІ ГРАНТОВІ ПРОГРАМИ

Проекти, які забезпечуються малими та стандартними грантами, повинні бути за наступними напрямком: 1) культурна кооперація; 2) науковий обмін і дослідження; 3) освіта; 4) міжнародна кооперація та 5) просування туризму.

Проекти можуть бути реалізовані в будь-якій галузі.

За винятком міжнародної кооперації, всі програми повинні залучити до проекту як мінімум три Visegrad країни (Чеська Республіка, Угорщина, Польща і Словаччина). До Групи (V4) повинні бути залучені (наприклад організатор V4 + як мінімум, два партнери V4).

Будь-який ВНЗ України може прийняти участь в грантових програмах, попередньо ознайомившись із запропонованими грантами на поточний рік на сайті <http://www.visegradfund.org/approved.html>.

Більшість реципієнтів – неурядові організації, муніципалітети, школи або інші державні установи. Місильний розмір маленького гранту складає **€5,000**, стандартного - більш ніж **€5,001**. Розмір гранту не може біти більше ніж 50% від повної вартості проекту.

Річні бюджети (маленькі/стандартні): **€520,000/€2,200,000** Тривалість реалізації (маленькі/стандартні): **6 місяців/12 місяців**

Кінцевий термін подання (маленькі гранти): **1 березня, 1 червня, 1 вересня і 1 грудня**

Кінцевий термін подання (Стандартні): **15 березня, 15 вересня**

Гранти для студентів

Вишеградська група також надає гранти на навчання студентів на суму 15 000 євро в рік, або 50 000 євро на окремі курси.

Кінцева дата подання заявки – 10 листопада 2010 р.

Більш детальну інформацію можна отримати на сайті: <http://www.visegradfund.org/curriculum.html>

СТИПЕНДІАЛЬНА ПРОГРАМА

Це спеціальна програма Міжнародного Вишеградського фонду, створена з метою спрощення обмінів в галузі освіти між Вишеградськими країнами (Чеська республіка, Угорська республіка, республіка Польща, Словацька республіка) і Україною.

Тривалість програми: 10 місяців

Стипендія: 5000 Євро (3000 Євро одержить приймаючий університет)

Ступінь навчання: докторантська (Ph.D programme) або інша післядипломна (post-master studies).

Вимоги до претендентів:

- відмінна успішність;
- вік до 35 років;
- якщо претендент навчається на останньому курсі (master studies), диплом необхідно подати до підписання контракту.

Претенденти повинні зареєструватися, заповнивши анкету-заявку на інтернет-сторінці: www.visegradfund.org

До анкет-заявок необхідно додати наступні документи:

- 1.Завірена копія диплома з перекладом на англійську мову;
- 2.Лист-згода приймаючого університету;
- 3.Робочий план на учбовий період, схвалений як університетом, де навчається претендент, так і університетом сторони, яка приймає.

Останній термін подачі анкет-заявок (разом вищепереліченими документами – по поштовому штемпелю) – щорічно до 31 січня. Анкети, одержані після вказаної дати, розглядатися не будуть.

International Visegrad Fund
Drotarska cesta 46
811 02 Bratislava
Slovak Republic
Scholarships@visegradfund.org

IVF
Пан Роман Баб'як
8-10-421-2-67207104
babjak@visegradfund.org

Координатор в Україні, м. Київ
Пані Анар Руснакова
+38 097 4525276
arusnakova@visegradfund.org

17. IREX

IREX <http://irex.ua/ua>– це міжнародна неприбуткова організація, що адмініструє інноваційні програми для розвитку лідерського потенціалу з метою покращення якості освіти, посилення впливу незалежних ЗМІ та сприяння розвитку плюралістичного громадського суспільства.

З часу свого заснування у 1968 р., IREX щороку витрачає на програми приблизно 50 мільйонів доларів. В організації працює понад 500 професіоналів у різних куточках світу. IREX та IREX-Europe адмініструють програми та надають консультації у більш ніж 50 країнах.

Система освіти підтримує економічний розвиток, соціальні реформи, участь громади у житті суспільства та закладає основу для діяльності майбутніх лідерів. Разом з окремими людьми, установами та урядами IREX намагається розширити доступ до освіти у всьому світі та покращити її якість.

IREX розробляє програми для та надає консультації щодо навчання протягом всього життя, починаючи з початкової та середньої освіти, охоплюючи вищу освіту та включаючи постійні професійні стажування. Програми розробляються в таких сферах:

- ◆ Розвиток освітніх установ
- ◆ Тренінги для вчителів та викладачів до та під їх час роботи
- ◆ Розробка навчальних програм
- ◆ Стипендії на проведення міжнародних досліджень та для професійного розвитку
- ◆ Навчання за кордоном на бакалаврському та магістерському рівнях
- ◆ Технології для освіти

Незалежні ЗМІ інформують громадян та залучають їх до громадського життя за допомогою вільного потоку інформації, що покращує демократичний та економічний розвиток. Професійний сектор ЗМІ стимулює більш прозоре та ефективне управління, виступає за відкриту економіку та спонукає до відповідальних обговорень соціальних та політичних проблем.

IREX співпрацює з регіональними партнерами задля покращення професіоналізму та довготривалої економічної стабільності газет, радіо, телебачення та ЗМІ мережі Інтернет. Спеціалізовані програми та малі гранти покращують навички збалансованої підготовки репортажів, кращого управління ЗМІ та захисту свободи преси. Програми розробляються в таких сферах:

- ◆ Навчання та тренінги для журналістів
- ◆ Стратегія управління ЗМІ
- ◆ Розвиток бізнесу та реклама
- ◆ Підготовка новин та підтримка зв'язків з громадськістю
- ◆ Реформа закону про ЗМІ та захист своїх прав
- ◆ Розвиток технологій та інфраструктури

ПРОГРАМА ОБМІНУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ (UGRAD)

Програма обміну для студентів ВНЗ надає можливість студентам першого, другого та третього курсів навчатися протягом одного академічного року в університетах або дворічних чи чотирирічних коледжах США.

Програма обміну для студентів вищих навчальних закладів (UGRAD) є програмою Бюро у справах освіти та культури Державного департаменту США і адмініструється Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX). Програма обміну для студентів ВНЗ надає можливість студентам першого, другого та третього курсів з Азербайджану, Білорусії, Вірменії, Грузії, Казахстану, Республіки Киргизія, Молдови, Російської Федерації, Таджикистану, Туркменістану, України та Узбекистану навчатися протягом одного академічного року в університетах або дворічних чи чотирирічних коледжах США.

Учасники відбираються шляхом відкритого конкурсу.

Всі учасники будуть:

- відвідувати академічні заняття протягом одного року;
- брати участь у не менш ніж 20 годинах волонтерської роботи на користь того міста, де вони будуть мешкати;
- брати участь у стажуванні протягом другого семестру.

Студенти, які на час подання документів на конкурс є першокурсниками, проживатимуть в американській родині або студентському гуртожитку та відвідуватимуть дворічний коледж. Студенти, які на час подання документів на конкурс навчаються на другому та третьому курсах, житимуть у студентських гуртожитках та навчатимуться у чотирирічних коледжах та університетах.

Спеціальності:

- Американські студії
- Антропологія
- Бізнес
- Біологія
- Бухгалтерський облік
- Геологія
- Економіка
- Журналістика та ЗМІ
- Інженерія
- Комп'ютерні дисципліни
- Кримінальне право
- Менеджмент готельного та ресторанного господарства
- Менеджмент охорони навколишнього середовища
- Методологія освіти
- Міжнародні відносини
- Планування міста
- Політологія
- Право

- Психологія
- Сільське господарство
- Соціологія
- Фізика
- Хімія
- інші спеціальності

Всі учасники будуть:

- відвідувати академічні заняття протягом одного року;
- брати участь у не менш ніж 20 годинах волонтерської роботи на користь того міста, де вони будуть мешкати;
- брати участь у стажуванні протягом другого семестру.

Студенти, які на час подання документів на конкурс є першокурсниками, проживатимуть в американській родині або студентському гуртожитку та відвідуватимуть дворічний коледж. Студенти, які на час подання документів на конкурс навчаються на другому та третьому курсах, житимуть у студентських гуртожитках та навчатимуться у чотирирічних коледжах та університетах.

Ця програма повністю фінансується і передбачає:

- візову підтримку (віза J-1)
- оплату подорожі від міста проживання учасника програми до відповідного навчального закладу у США і назад додому після закінчення терміну навчання;
- обмежене медичне страхування на випадок хвороби або нещасного випадку;
- плату за навчання та обов'язкові студентські внески;
- проживання та харчування;
- щомісячну стипендію;
- кошти на придбання підручників;
- різноманітні можливості професійного розвитку випускників обмінних програм.

Вимоги до учасників та критерії відбору описані в апікаційній формі.

Конкурс на участь у програмі Global UGRAD 2011 буде оголошено восени 2010 року.

Апікаційні форми для участі у Програмі обміну для студентів вищих навчальних закладів можна отримати в будь-якому офісі представництва IREX в Євразії та в Середній Азії, а також їх можна завантажити з цієї сторінки (дивіться нижче).

Документи на участь у програмі можна буде також подати онлайн за електронною адресою ugrad@irex.ua

ПРОГРАМА СТИПЕНДІЙ ІМ. ЕДМУНДА С. МАСКІ (MUSKIE)

Програма MUSKIE надає можливості навчання в університетах США для отримання ступеня магістра.

Програма стипендій ім. Едмунда С. Маскі (Muskie) є програмою Бюро у справах освіти та культури Державного департаменту США та адмініструється Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX). Програма ім. Muskie надає можливості навчання в університетах США для отримання ступеню магістра громадянам Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Росії, Таджикистану, Туркменістану, України та Узбекистану.

Учасники відбираються шляхом відкритого конкурсу.

Навчальні дисципліни для громадян Росії та України

- Адміністрування бізнесу
- Економіка
- Право
- Державне управління
- Громадська політика

Учасники будуть:

- навчатися за повною університетською програмою протягом одного/двох років
- розробляти і виконувати протягом першого академічного року проект, спрямований на користь місцевої спільноти
- брати участь у стажуванні по закінченню навчання.

Програма повністю фінансується і передбачає:

- візову підтримку (віза J-1)
- оплату подорожі з місць проживання учасників у Євразії до приймаючого університету в США
- щомісячну стипендію
- медичне страхування на випадок хвороби або нещасного випадку
- оплату навчання та інших університетських зборів
- обмежені кошти на придбання підручників
- курси англійської мови перед початком програми (за необхідністю)
- широкі можливості контактів з випускниками програми та різноманітні програми тренінгів.

Вимоги до учасників та критерії відбору вказані в аплікаційній формі.

Конкурс на участь у програмі стипендій ім. Е. Маскі 2011 буде оголошено восени 2010 року.

Аплікаційну форму на Програму стипендій ім. Едмунда С. Маскі можна буде отримати та здати, звернувшись до регіональних офісів та представництв IREX, а також завантажити її **нижче**.

Також можна заповнити та подати анету **онлайн** !

Кандидати, які стануть півфіналістами, повинні скласти іспити TOEFL, GRE або GMAT.

Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX),
вул. Саксаганського 36 Б, 2 під'їзд, 5-й поверх,

Київ 01033, Україна,
Тел/факс: (380)(44) 537-0604,
E-mail: muskie@irex.ua,
Web: www.irex.ua/

Alexander von Humboldt
Stiftung/Foundation

18. ФОНД АЛЕКСАНДЕРА ФОН ГУМБОЛЬДТА

Фонд Александера фон Гумбольдта (Alexander von Humboldt-Stiftung) - незалежна фундація, яку було засновано в 1860 році у Берліні на пам'ять видатного німецького вченого-дослідника Александера фон Гумбольдта. Цей фонд до 1925 року підтримував німецьких вчених, які проводили свої дослідження за кордоном. Справжнє відродження Фонду Гумбольдта відбулося в 1953 році, коли федеральний канцлер молодої Федеративної Республіки Німеччини доктор Конрад Аденауер підписав статут Фонду.

Згідно до цього Статуту метою Фонду є фінансова підтримка молодих вчених з різних країн світу незалежно від расових, релігійних та політичних відмінностей, та надання їм фінансової підтримки для проведення своїх наукових досліджень в Німеччині. З часом Фонд збільшив кількість форм підтримки досліджень зарубіжних вчених в Німеччині (премія Фонду Александера фон Гумбольдта, премія Софії Ковалевської, стипендії для досвідчених вчених, Гумбольдт-професура тощо).

При цьому основним критерієм відбору стипендіатів та лауреатів є їх високий науковий рівень. Неухильне дотримання цього принципу зробило Фонд Гумбольдта однією з найавторитетніших та найпрестижніших організацій в світі.

Слід додати, що цілий ряд колишніх стипендіатів та лауреатів Фонду Гумбольдта були удостоєні Нобелівської премії та інших вищих наукових відзнак.

Найбільш поширеною формою підтримки з боку Фонду є дослідницька стипендія. Щорічно відбірковим комітетом Фонду Гумбольдта на конкурсній основі надається біля 600 таких стипендій. У конкурсі можуть брати участь вчені всіх країн і всіх галузей знань. При цьому не існує ніяких квот стосовно наукових спеціальностей або країн: єдиний критерій відбору – наукова кваліфікація апліката. Тривалість стипендії від 6 до 12 місяців з можливістю продовження до 24 місяців. Розмір стипендії складається на сьогодні від 2100 до 3100 євро на місяць.

Знання німецької мови не є обов'язковим для участі в конкурсі. Для початку проходження стипендії, іноземним вченим за їхнім бажанням надається можливість вчити німецьку мову в одному з філіалів Гете-Інституту ФРН. Під час проведення запланованих досліджень надається додаткова фінансова підтримка для участі в наукових європейських конференціях та приїзду до Німеччини сімей стипендіатів.

Необхідними умовами для участі в конкурсі є наявність наукового ступеня кандидата або доктора наук, письмова згода німецького колеги виступити партнером у спільних дослідженнях, наявність детально розробленого плану

досліджень на час виконання проекту. Існують також часові обмеження на період після захисту кандидатської дисертації.

Докладну інформацію про всі програми Фонду Александра фон Гумбольдта англійською та німецькою мовами та зразки документів, що необхідні для оформлення запиту на дослідницьку стипендію, можна отримати на веб-сторінці Фонду.

<http://www.humboldt-foundation.de>

(більш детально про програми Фонду <http://www.humboldt-foundation.de/web/progrsmmes-by-target-group.html>)

або на сторінці Гумбольдт-клубу в Україні <http://www.humboldt.org.ua>

Тут Ви знайдете контактні дані колишніх стипендіатів Фонду з України, які можуть надати Вам консультації з питань подання запиту до Фонду

Гумбольдт-Клуб в Україні

Гумбольдт-Клуб в Україні – це громадська організація, яка об'єднує колишніх та нинішніх стипендіатів та лауреатів Фонду Александра фон Гумбольдта, які вийшли з України. В 1999 році в Інституті біоорганічної хімії Національної академії наук України відбулася установча конференція Українського гумбольдтівського клубу, на якій було прийнято Статут Клубу.

Загалом, починаючи з 1981 року, коли від України почали надходити заявки на участь у конкурсі, Фонд Гумбольдта надав підтримку більше як 150 науковцям з України, представникам різних фахових дисциплін: фізика, математика, інформатика, хімія, біологія, медицина, мінералогія та гуманітарні науки.

Серед фахових дисциплін українських стипендіатів на сьогодні домінують природничі науки, які складають 80 % від загальної кількості. Серед колишніх стипендіатів широко представлена географія основних наукових центрів України, це – Київ, Харків, Одеса, Львів, Донецьк, Чернігів, Чернівці, Кривий Ріг, Дніпропетровськ, Сімферополь, Севастополь.

Основною метою діяльності Клубу є встановлення та подальший розвиток наукових контактів між українськими вченими та їх німецькими колегами, залучення молодих спеціалістів до виконання наукових проектів світового рівня, сприяння вдосконаленню системи організації фундаментальних та прикладних досліджень в Україні на основі світового досвіду.

Гумбольдт-клуб Україна має тісні зв'язки з Гумбольдт-клубами інших країн, зокрема Польщі, Білорусії, Молдови, Росії, Грузії. В Україні періодично організовуються Гумбольдт-Колеги – інтердисциплінарні конференції, на які запрошуються як колишні стипендіати та лауреати Фонду Гумбольдта, так і визнані вчені світового рівня з науковими доповідями на актуальні теми.

Крім того, Фонд Гумбольдта фінансово підтримує участь в таких конференціях молодих перспективних вчених з України. Це дає можливість молодим фахівцям не тільки зробити власні наукові доповіді, але і познайомитися ближче зі світовими досягненнями в їх галузі знань та встановити особисті наукові контакти.

З усіма запитаннями, що стосуються участі в програмах AvH, оформлення запитів та інше звертайтеся в Гумбольдт-Клуб України через <http://www.humboldt.org.ua/node/47>

Дослідницькі стипендії та дослідницькі премії фонду Гумбольдта

До основних програм фінансової підтримки Фонда Гумбольдта належать програми для молодих вчених, програми для досвідчених вчених та програми для вчених найвищого рівня, які є визнаними у світі.

Пакет програм підтримки Фондом Александера фон Гумбольдта наукових досліджень складається з:

Програм для пост-докторантів,

Програм для досвідчених вчених,

Програм для міжнародно-визнаних вчених найвищого рівня.

Постдокторанти, які захистили дисертацію не більш ніж 4 року тому, можуть подавати заяви на підтримку проведення ними наукових досліджень в Німеччині на період від 6 до 24 місяців.

Премія Софії Ковалевської надається всім вченим зі всіх країн і зі всіх наукових дисциплін, при цьому дисертації цих вчених повинні бути захищені не більш ніж шість років тому, і містити видатні наукові результати, представлені публікаціями в міжнародно-визнаних наукових журналах чи виданнях.

Вченому, відміченому премією Софії Ковалевської протягом наступних п'яти років для проведення наукових досліджень за його вибором надається сума більш ніж 1.5 мільйони Євро. Ця премія повинна дати змогу лауреату фінансувати власну робочу групу при якомусь німецькому університеті чи дослідницькому інституті, і при цьому покривати його витрати на проживання.

Для досвідчених вчених (які захистили свою дисертацію не більше ніж 12 років тому) важливішою є гнучкість: ці вчені своє перебування в Німеччині загальної тривалості не більше ніж 18 місяців можуть розбити на три частини. Отже, це надає можливість керівникам робочих груп, молодим спеціалістам чи тим, хто щойно здобув звання професора, розбудовувати міжнародну кооперацію зі своїми німецькими колегами, зберігаючи свою посаду і не беручи довготермінових відпусток на батьківщині.

Фонд Александера фон Гумбольдта надає Дослідницьку премію Фрідріха Вільгельма Бесселя міжнародно визнаним вченим з закордону, які захистились менш ніж 12 років тому, відзначаючи при цьому дотеперішні видатні наукові результати цієї багатообіцяючої наукової особистості. Лауреати премії запрошуються для проведення досліджень в Німеччині за власним науковим вибором в кооперації зі своїми колегами на протязі (в цілому) від півроку до року. Премія дотується сумою 45.000 Євро.

За правилами номінування самовисування не допускається.

Крім того, Фонд Александера фон Гумбольдта надає Гумбольдтівську дослідницьку премію міжнародно-визнаним вченим з закордону як відзначення загального наукового доробку цього дослідника. Лауреати премії запрошуються для проведення досліджень в Німеччині за власним науковим вибором в

кооперації зі своїми колегами на протязі (в цілому) від півроку до року. Премія дотується сумою 60.000 Євро.

Провідні зарубіжні вчені світового рівня з усіх галузей науки, від яких очікується, що з допомогою цієї премії їх наукові зусилля дадуть довготерміновий вклад в підсилення міжнародної конкурентоздатності Німеччини як місця проведення наукових досліджень, можуть бути номіновані на звання Гумбольдтівського професора.

Звання Гумбольдтівського професора, що фінансується Міністерством Освіти та Науки в рамках Міжнародного Дослідницького Фонду Німеччини, дозволяє проводити довготермінові, орієнтовані на майбутнє дослідження в вищих навчальних закладах та дослідницьких інститутах Німеччини. Фінансування премії в розмірі як правило 5 мільйонів Євро для експериментальних наук і, відповідно, 3.5 мільйонів Євро для теоретичних наук, надається протягом п'яти років. Номінацію на звання здійснюють німецькі вищі навчальні заклади; зарубіжні наукові заклади можуть брати участь в номінації спільно з німецькими вищими навчальними закладами.

19. РЕКОМЕНДОВАНІ СТОРІНКИ ІНТЕРНЕТ, ГРУПИ РОЗСИЛКИ НОВИН

1. http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html – CORDIS, Сьома рамкова програма (ПІ7)
2. <http://crdf.org.ua/> - Фонд цивільних досліджень та розвитку США (CRDF) - неприбуткова організація, що сприяє міжнародній науково-технічній співпраці
3. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/allprogrammes/index_en.html – інші навчальні програми Євросоюзу, серед них – Tempus.
4. http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/projects/index_en.html – консорціуми європейських ВНЗ та можливості навчання в них для іноземних студентів
5. <http://eerc.ru/> – Консорциум экономических исследований и образования
6. <http://groups.google.com/group/osvita> – бюлетень "Освіта"
7. <http://groups.google.com/group/unistudy> – дайджест Студентської ради міста Києва
8. <http://iee.org.ua/ru> – інформаційні бюлетені, корисні поради від Інституту еволюційної економіки
9. <http://pinchukfund.org/zavtra/uk/> – стипендіальна програма фонду Віктора Пінчука "Завтра.ua"
10. <http://rabortodatel.dp.ua/> – сайт роботодавців м. Дніпропетровськ
11. <http://rec-nmu.org.ua/ua/> - Науково-освітній центр НГУ
12. <http://www.allconferences.com/> – назва сайту говорить сама за себе
13. <http://www.civicua.org/main/index.html> – Громадський простір – інформація про конкурси і гранти
14. <http://www.daad.org.ua/> – DAAD – німецькі стипендії
15. <http://www.dffd.gov.ua> – Державний фонд фундаментальних досліджень.
16. <http://www.eastchance.com/> – іноземний веб-сайт про закордонні стипендії і стажування для студентів країн Східної Європи
17. <http://www.ec.kharkiv.edu/index.htm> – Координационный центр Консорциума "ЕС – Украина"
18. <http://www.economist.com.ru> – щорічний конкурс кращих студентських і аспірантських робіт з економіки (Росія)
19. <http://www.eu-edu.org/> – Європейський освітній портал
20. <http://www.fpb-nip.kiev.ua> – Національний інформаційний центр зі співробітництва з ЄС у сфері науки і технологій (НІП України).
21. <http://www.fri.net.ua/> – Вільний молодіжний портал
22. <http://www.fulbright.org.ua/> програма Фонду Фулбрайт.
23. <http://www.gurt.org.ua/news/grants/> – ресурсний центр "Гурт"
24. <http://www.humboldt.org.ua/node/9> - Дослідницькі стипендії та дослідницькі премії фонду Гумбольдта
25. <http://www.kdpu-gov.ua> – Комітет з державних премій України
26. <http://www.mobility.nw.ru/> – Северо-Западный региональный информационно-консультационный центр по развитию международного научного сотрудничества и академической мобильности (Россия)

27. <http://www.mon.gov.ua> – портал Міністерства освіти України.
28. <http://www.openscholarship.info/> – іноземний веб-сайт про закордонні стипендії, стажування
29. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
30. <http://www.philanthropy.org.ua> – інформаційні видання, поради з фандрайзингу Центру філантропії
31. <http://www.science-forum.ru/> – сайт Міністерства освіти і науки РФ про конференції та виставки у країнах СНД
32. <http://www.som.org.ua/> – молодіжна громадська організація "Союз обдарованої молоді"
33. <http://www.studua.org/sections/konkursy> – портал для студентських самоврядувань
34. <http://www.studytours.pl/> – широко відома програма короткотермінових студентських візитів до Польщі
35. <http://www.stypendiya.com.ua/> – стипендіальна програма імені Івана Пулюя
36. <http://www.visegradfund.org> – Вишеградські гранти і стипендії

Корисну інформацію можна знаходити також безпосередньо на сайтах посольств іноземних країн, наприклад Польщі:
<http://www.polska.com.ua/ua/ambasada/info>

Довідник
«Вітчизняні та іноземні гранти, стипендії, премії, конкурси для докторів наук,
молодих науковців і студентів України»
складений на матеріалах Інституту Вищої освіти КНЕУ

Укладач:

к.е.н., доц. кафедри міжнародної
економіки
Молчанова Е.Ю.